درسعادتده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌خانه‌سی

Նամակ, դրամ եւ ն. ն. ղրկուելիք պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամոնտօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, Constantinople

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան 140 ղր.
» » » » վեցամսեայ 70 »
» » » » եռամսեայ 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան 40 Ֆր.
» » » վեցամսեայ 20 »
Դրամի փոխարէն փօսթայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատան:

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ԱՌԱՋԻՆ ՊՏՈՅՏ

Մխիթարի եկեղեցիներուն միացման եւ Թաղային մատակարարութեան գործին կեդրոնացման առաջին ջատագովներէն մէկը եղած էինք նաեւ մենք։ Այս պատճառաւ, նախորդ շաբթու ուրախութեամբ լսեցինք թէ այդ Թաղային միացման գործը իրականացեր է վերջնականապէս, շնորհիւ Ս. Պատրիարքին միջամտութեան։

Մեր ակնկալութիւնները շատ էին՝ երբ այդ միացման գործը կը ջատագովէինք։ Տարբեր Թաղեր անիմաստ ու կործանիչ մրցում մը կը մղէին իրարու դէմ, կ'աշխատէին իրարու վարժարանէ աշակերտ կորզել, կը ջանային իրարու ժողովուրդը հրապուրել, մինչդեռ որ՝ այս կամ այն Թաղին գործերը փլլուն կամ աննախանձելի վիճակի մը մէջ կը տառապէին փոխադարձաբար, եւ ոչ մէկ Թաղ կրնար ամուր հանգամանք ունենալ ու քիչ շատ նախանձելի կացութիւն մը ապահովել իրեն։ Հասոյթներու եւ աշխատող ձեռքերու միացմամբ՝ անշուշտ այս անտանելի վիճակը պիտի անհետանար, եւ ամէն Թաղ, ըստ կարելւոյն, պիտի կրնար հաւասար չափով եւ հաւասար աստիճանով փլլուն վիճակէ մը ազատիլ։ Այս տեսակ կարգադրութիւն մը մասնաւորաբար շահաբեր պիտի դառնար եկեղեցւոյն ու դպրոցին, որոնք արդէն ամէնէն աւելի կը վնասուէին երբեմն անվայել մրցումներէն։

Սակայն զարմանքով կը լսենք թէ Մխիթարի միացեալ Թաղեցիները՝ փոխանակ իրենց ուշադրութեան առարկայ դարձնելու եկեղեցին ու դպրոցը, իրենց բովանդակ ուշադրութիւնն ու եռանդը նուիրեր են տարօրինակ խնդրի մը որ՝ երբ առաջին պահուն՝ շատ լաւ յոյսեր չի ներշնչեր մեզի այդ Թաղային միացումէն քաղուելիք արդիւնքին նկատմամբ։

Ահա թէ ի՛նչ է այդ խնդիրը։

Մխիթարի Նուռմառայըլ ցրուիչ մը կը գտնուի միշտ, եւ առաւօտ կամ իրիկուն, հայերէն Թերթեր կը ծախէ Մխիթարցիներուն։ Այս է մարդուն բովանդակ գործը եւ Թերթ գլուխ մէկ կամ երկու փարա շահելով օրական մը ապահովել, ապրիլ եւ ապրեցնել իրենները, — ինչ որ շատ փլլուն ասպարէզ մը չենթադրեր։ Սակայն կ'երեւայ թէ այդ ասպարէզին նախանձողներ կան եղեր, եւ այդ նախանձողներուն մէջ ալ առաջին կարգին վրայ կը գտնուի եղեր տէրտէրի տղայ մը, որ հօրը հետ ձեռք ձեռքի տուած՝ տեսակ մը պօյքօդաժ կը մղեն Թաղեցիները։ Մասնաւորաբար յարգելի տէրպապան՝ հանդիպած Թաղեցին կը կեցնէ եւ կ'ըսէ. — Ցրուիչը ամուրի է, տուն մը չինած է, պէտք է որ այդ գործը տանք իր ձեռքէն եւ իմ զաւկիս տանք. վերջապէս ամուսնացած է, զաւակներ ունի։ Տէրտէրին արժանաւորութիւնը լաւ ընդունելութիւն կը գտնէ, ցրուիչին դէմ ցանուած հակառակութեան սերմը կ'աճի, եւ խնդիրը մինչեւ հոն կ'երթայ որ մաս մը Մխիթարցիներ՝ օղիի սեղաններու շուրջը, լաւահոգի Բագոսին Թանկագին գլխուն վրայ երդում կ'ընեն անգամ մըն ալ ցրուիչէն Թերթ չառնել, տէրտէրին զաւկէն միայն գնել իրենց «մտքին պաշարը»։

Բայց մինչեւ այդ ատեն՝ հակառակ հոսանք մըն ալ կը գոյանայ ի նպաստ ցրուիչին։ Այս վերջինները կ'առարկեն թէ լրագիր գնելը, «մտքի պաշար» գնելը նպարավաճառէն բակլա կամ լուբիա գնելու չի նմանիր։ Ամէն մարդ ազատ է իր ուզած արհեստը ի գործ դնելու, եւ որովհետեւ գէշ կամ լաւ ապրանքի խնդիր չկայ, քանի որ երկուքին ծախելիքն ալ միեւնոյն բանն է, հետեւաբար պատճառ մը չի մնար որ անպատճառ այս ցրուիչը նախընտրուի ուրիշ ցրուիչէ մը։ Թո՛ղ երկուքն ալ ծախեն, ուզողը մէկէն կը գնէ, ուզողը միւսէն։ — Ո՛չ, կը պատասխանեն միւսները, պէտք է անպատճառ տէրտէրին զաւկէն գնել. ամուսնացած է, զաւակներ ունի, տուն չէ չինած միւսին պէս։ — Աղէ՛կ, բայց միւսն ալ չէ կերեր չէ խմեր, խնայողութիւն ըրեր եւ տուն մը կանգներ է, գէ՞շ է ըրեր, կ'առարկեն ցրուիչին պաշտպանները. մարդը պատուաւոր չահեր, պատուաւոր գործեր է, տէրտէրին տղուն պէս փողոցը չէ նետեր իր վաստակը. Թող որ, եթէ տէրտէրին տղան ամուսնացած է եւ զաւակներ ունի, ցրուիչն ալ 5-6 հոգի ունի ապրեցնելիք։

Այս առարկութիւնները ազդեցութիւն չեն ըներ, եւ տէրտէրին զաւկին պաշտպանները, — որպէս զի խնդիրը իրենց փափաքածէն տարբեր կերպով մը չհարթուի, — նոյն իսկ եկեղեցւոյ բեմէն ծանուցում ընել տալով, կը յորդորեն բոլոր Թաղեցիները որ այսուհետեւ նախորդ ցրուիչէն առեւտուր չընեն, եւ տէրտէրին զաւկէն միայն գնեն իրենց Թերթը։

Ահա աս է այն կարեւոր խնդիրը՝ որուն լուծման ծառայեց Մխիթարի Թաղերուն այնքան համբաւուած միութիւնը։ Ո՞ւր մեր ակնկալութիւնները եկեղեցւոյն ու դպրոցներուն բարգաւաճման մասին, ո՞ւր այս ողորմելի պատկերը։ Այսօր, նախկին ցրուիչը իսկապէս զրկուած է իր օրուայ վաստակէն, եւ անոր տեղ Թերթ կը ծախէ տէրտէրին տղան։ Եկեղեցւոյ բեմէն կատարուած ծանուցումը, աւելորդ է ըսել թէ իր ազդեցութիւնը ի գործ դրած է, նոյն իսկ սպառնալիքէն ալ աւելի։

Ո՜վ եկեղեցի, արդեօք քու հիմնադիրներուդ մտքէն կ'անցնէ՞ր թէ այս աստիճան ինկած, այս աստիճան անիրաւ ու անպատուաբեր առեւտուրի մը գործիք պիտի ըլլայիր։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԻԳԱԿԱՆ ՍԵՌԻՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ

Տիկին Թ. Քալանթարեանց վերջերս Թերթի մը մէջ կը զգացնէր բարձրագոյն դաստիարակութեան պէտքը իգական սեռին համար, յայտնելով թէ այն ատեն պիտի կարենայինք տեսնել տիպար եւ երջանիկ ամոլներ, որոնց համար ալ՝ անտանելի չպիտի ըլլար կեանքի պայքարը, եւ այր մարդը չպիտի ստիպուէր միայնակ կրելու անոր ծանրատար բեռը իր ուսերուն վրայ։

Կատարելապէս համամիտ ենք ազնիւ Տիկնոջ գաղափարներուն, եւ նոյն իսկ ատոնց մէկ քայլ ալ աւելի երթալով՝ մեր կողմէ պիտի ըսենք թէ լաւագոյն բանը զոր պիտի կրնայինք ընել՝ լուրջ կարեւորութիւն մը տալն պիտի ըլլար աղջկանց բարձրագոյն զարգացման ու դաստիարակութեան, որ գրեթէ 20-25 տարիներէ ի վեր հետզհետէ անկում մը ունեցած է, ու իրաց սոյն ընթացքով՝ մինչեւ իսկ իսպառ կասելու եւ ջնջուելու հանգամանքը ցոյց կուտայ։

Ըսել չենք ուզեր թէ մանչերուն համար անկարեւոր են լեզուներ եւ գիտութիւններ։ Պէտք է լրջօրէն մտածենք սակայն թէ ի՛նչ բանի կը պատրաստենք մեր մանչերը, երբ անոնց սորվեցնել կ'ուզենք քանի մը լեզուներ եւ բազմաթիւ գիտութիւններ։ — Բայց չէ՞ք տեսներ որ մեր 100 ընթացաւարտներէն 80ը ուսուցչութեան ասպարէզը կը դիմեն, մինչդեռ որ ուսուցչութիւնն ալ բոլորովին կորսնցուցած իր բարձր նշանակութիւնը՝ այսօր ամենուն համար դիւրամատչելի արհեստ մը դարձած է։ Եւ ի՞նչ պիտի ըլլայ ատոնց վարձքը առաջին քանի մը տարիներուն մէջ, — գրեթէ անոնց վարձքը պարզ բանուորի մը. — առաւօտէն մինչեւ իրիկուն պարպելով իրենց Թոքերուն ամբողջ շունչը՝ յաճախ աղտոտ ու փոշիլից մթնոլորտի մը մէջ....

Մնացեալ 20ին կէսն առեւտրական ասպարէզը կը մտնեն, աշխատելով խանութպաններու եւ կամ մեծաքանակ ծախող վաճառականներու քով, ո՛չ թէ իբր երբեմնի գրագիր՝ այլ իբր պարզ վաճառորդ (Թէզկեահտար) կամ գործակատար, ամսական 100էն առ առաւելն 200 ղրշ. Թոշակով մը, ամբողջ օրը խօսելու, պոռալու, ճչալու, բարկանալու կամ հետ ի հետ վազվզելու դատապարտուած. եւ եթէ նկատի առնենք իրենց խանգարուելու ենթակայ առողջութիւնը՝ այդ խուժադուժ ու աղմկալից կեանքին մէջ, եթէ հաշուենք իրենց ակամայ հինցուցած զգեստն ու կօշիկները՝ այդ հեւքոտ եւ հապճեպոտ երթեւեկին մէջ, պիտի ստիպուինք խոստովանիլ թէ մեր խեղճ պատանիներն ու երիտասարդները հացպանիրի փոխարժէքով մը կ'ապրին այդ դժնդակ ու տառապալից կեանքը։

Իսկ միւսներուն ո՞վ ի՞նչ կ'ընէ. — կ'աշխատի ատաղձագործի, կօշկակարի, երկաթագործի եւ ուրիշ պարզ արհեստաւորներու քով, ուր եթէ առաջիններուն պէս չարաչար կը յոգնի ու կը տառապի չնչին փոխարինութեամբ մը, գոնէ սա յոյսը ունի թէ յարատեւութեամբ պիտի կրնայ ձեռք ձգել արհեստ մը՝ որով անկախ պիտի ապրի ապագային մէջ, մինչդեռ առաջինները 7-8 տարիներէ յետոյ ալ կը մնան դարձեալ ա՛յն վիճակին մէջ, ուր կը գտնուէին գործի ձեռնարկած ատեն։

Մեր հրապարակագիրներէն ոմանք Թող ի զուր չլեցնեն օրագիրներու սիւնակները, ըսելով թէ վարժարանոց մէջ աւանդուած ուսումները ապարդիւն անբաւական են, Թէ ծրագիրները աւելի՛ խնամուած եւ աւելի ընդլայնուած ըլլալու էին, եւայլն։ Իրաց վիճակը աս է սակայն եւ այսպէս պիտի ըլլայ միշտ, քանի որ մենք այդ ամէն լաւ բաները ըսելով՝ կը մղէինք, մինչ պատրաստել իմաստակներ, գրագէտներ, բանաստեղծներ։

Պէտք է փոխուին մեր կրթական ծրագիրները, մեր դաստիարակութեան մեթոտները, դասերու տեսակն ու քանակը եւ նոյն իսկ դասագիրքերը։

Հետեւաբար, ըստ մեզ լաւագոյն պիտի ըլլար միջակ աստիճանի ուսում մը տալ մեր մանչերուն, — մանաւանդ աղքատ դասակարգին —, ուսում մը՝ որուն մէջ ամէնէն լայն բաժինը ունենային արհեստական նախնական ծանօթութիւններ։ Պէտք է սորվեցնենք անոնց չարհամարհել արհեստները, եւ այսպէս պատրաստենք զիրենք պարկեշտ արհեստաւորներ ըլլալու, ստանալով հանդերձ ամէնէն կարեւոր եւ անհրաժեշտ ուսումները։ Գոնէ այսպէս հանդարտ պիտի ըլլար մեր խիղճը անոնց ապագային նկատմամբ, վասն զի ապահովապէս պիտի համոզուէինք թէ դպրոցի սեմէն անդին պատրաստ պիտի ըլլար իրենց համար արհեստաւորի պարզ ու անկախ ասպարէզը, որուն մէջ չպիտի ամչնային երբեմն հին հագուստներով ալ պտտելու, եւ մանաւանդ, ինչ որ է՛ն կարեւորն է, պիտի վարժուէին համեստ ու անսեթեւեթ կեանք մը վարել, բոլորովին զերծ նախանձէ եւ արդուզարդի կործանարար պահանջներէն։

* *

Գալով մեր աղջկանց, խնդիրը կը տարբերի բոլորովին, եւ ինչպէս ըսինք արդէն, բոլորովին համակարծիք ենք ազնիւ տիկնոջ եւ կը փափաքինք որ մեր աղջիկներն ստանան խնամեալ դաստիարակութիւն մը, որուն մէջ կարեւոր տեղ գրաւելու են տնտեսութիւնը, մանկավարժութիւնը, ձեռարուեստները (օգտակար տեսակները), նուագածութիւնը, գծագրութիւնը, ձեւագիտութիւնն ու կարը, եւ այս ամէնուն հետ մանաւանդ՝ պարզասիրութիւնը՝ որ արդէն տնտեսագիտութեան մէկ էական մասը կը կազմէ։

Սակայն, կարեւոր խնդիր մը կը ծագի հոս ալ։ Մեր ըմբռնածին պէս խնամեալ կրթութիւն մը (կրթութիւն բառը կը գործածենք հոս թէ՛ դաստիարակութեան եւ թէ ուսման համար) առնելու համար վեց տարիներու կը կարօտի՝ սկսեալ 12 տարեկան հասակէն, քանի որ այդ տարիքէն միայն կրնանք լուրջ ուսումներ աւանդել անոնց. անկէ առաջ կեանքը սոսկ մանկական է եւ խօլ։ Արդ, խնդիր է գիտնալ թէ մեր աղջիկներն պիտի ուզե՞ն կամ պիտի կրնա՞ն յարատեւել ուսմանց շրջանին մէջ մինչեւ իրենց 18 տարեկան հասակը, ստանալու համար բոլոր այդ կարեւոր ծանօթութիւնները որոնք իրենց եւ իրենց կազմելիք ընտանիքին բարօրութիւնը պիտի կազմեն...։ Չենք կարծեր։

Արդարեւ, գրեթէ 20 տարիներէ ասդին թէ՛ Պոլսոյ եւ թէ գաւառներու Թաղ. վարժարաններու մէջ հազուադէպ է գտնել 15 տարեկանէն վեր աշակերտուհիներ, եւ գտնուած խիստ ցանցառ Թիւին մէջ ալ՝ ցաւալի է ըսել թէ մեծագոյն մասը կանոնաւոր ընթացք մը բոլորողներ չեն, որովհետեւ ոմանք 12 տարեկանէն սկսած են յաճախել վարժարան եւ 1-2 տարիէն չնչին պաշարով մը կը մեկնին անկէ։

Եզրակացնելով մեր խօսքը կ'ըսենք թէ աղջկանց խնամեալ կրթութիւն մը տալու մեր փափաքն ու նպատակը անիրագործելի պիտի մնան միշտ, ցորչափ մեր ծնողները չթօթափեն իրենց անտարբերութիւնը ուսման հանդէպ, եւ ցորչափ եկեղեցիներու բեմէն չխօսուի ուսման ու զարգացման պէտքը մեր աղջկանց համար՝ որոնք պիտի կազմեն մեր ապագայ սերունդը։

Տ. Ս. ՇԱԼՃԵԱՆ

ՄԷՐՍԻՆԷՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Մուշեղ վարդապետի ժամանումը. — Ընդունելութիւններ. — Մեկնում եւ սրպատուութիւն. — Մուշեղ վարդապետ Ատանայի մէջ։

ՄԷՐՍԻՆ, 12 Փետր.

Իզմիրէն հոս հասած հեռագիր մը՝ Մուշեղ վարդապետի մեկնումը կը ծանուցանէր. ամէն ոք ուրախ սրտով անհամբեր կը սպասէր անոր գալստեան։ Փետր. 10ի հինգշաբթի օր ռուսական շոգենաւը կանուխէն կը խարսխէ Մէրսինի նաւահանգիստը։ Ըստ կանխագոյն որոշման, առաւօտուն կը պատրաստուի շոգեմակոյկ մը եւ Ատանայէն իբրեւ պատգամաւոր եկած երկու քահանաներ եւ Մէրսինի ազգայիններ կ'երթան շոգենաւ։

Առաջին տեսութեամբ ամէն ոք կարծես կը դիւթուի ի տես համակրելի Արմաշականին խօսակցութեան։ Տ. Մուշեղ վարդապետ կը բազմի մասնաւորաբար պատրաստուած մետաքսապատ բազկաթոռին վրայ եւ շոգեմակոյկը կը սուրայ դէպ ի քաղաք։ Նաւահանգիստին մօտ համակիրներու խուռներամ բազմութիւն մը կ'ողջունէ Ն. Գերապատուութիւնը։ Կառքերով կը կազմուի Թափօրը, որ կը սկսի յառաջանալ դէպ ի եկեղեցի։ Տեղական բարեխնամ կառավարութեան կողմէ ձիաւորներ կ'ընկերանային այս Թափօրին։ Այս հանդիսաւոր գնացքով կը հասնին եկեղեցի, ուր դպիրներ եւ երգեցիկ աշակերտներ ընդ առաջ կ'ելլեն։ Տ. Մուշեղ վարդապետ հակիրճ բայց շատ յուզիչ ճառով մը կը խօսի պարտքի գիտակցութեան վրայ։ Յետոյ, Պարթեւեան վարժարանի աշակերտներէն Գ. Գալուստեան ուղերձ մը կը կարդայ, Ն. Գերապատուութեան իր վարած պաշտօններուն մէջ ունեցած օգտակարութիւնը վեր հանելով։ Տ. Մուշեղ վարդապետ զգայացունց ճառով կը պատասխանէ։ Երգեցիկ խումբ խուռն բազմութեան մէջէն երգելով կ'առաջնորդեն Ն. Գերապատուութիւնը դէպ ի Առաջնորդարան, ուր պաշտօնական ընդունելութիւններ կը փութան սկսիլ։

Նոյն օրը կ'այցելեն ի մասնաւորի Թարգման Երուանդ էֆէնտի Կիւլլապեան, Հայ-Կաթոլիկաց վարդապետը, եւն.։ Տ. Մուշեղ վարդապետ այցելութեան կ'երթայ Վալի. Միւթէսարըֆ պէյին եւ սիրալիր ընդունելութեամբ մը կը պատուուի։ Հետեւեալ օրը Վալի. Միւթէսարըֆ պէյը կը փութայ փոխադարձ այցելութեան, իր հետ առնելով Կիւլլապեան էֆէնտին ու Համտի էֆէնտին։ Կէս ժամու չափ խօսակցութենէ յետոյ կը մեկնին։ Նոյն միջոցին Ատանայէն աշխարհական 4-5 պատուիրակներ եւս հասած էին՝ միանալու համար առաջիններուն։ Կառախումբի մեկնումէն առաջ, Մուշեղ վարդապետ, ընկերակցութեամբ Ներսէս վարդապետի եւ ուրիշներու, Լիվա փաշային այցելութեան կ'երթայ եւ մեծ պատուով կը մեծարուի։ Վերադարձին՝ քառորդ մը Առաջնորդարան կենալով կը սկսի մեկնումի պատրաստութիւն տեսնել դէպ ի Ատանա։ Երկսեռ աշակերտները եկեղեցիէն գրեթէ շարուած երգեր կ'երգէին, երբ Ն. Գերապատուութիւնը անոնց մէջէն անցաւ քաջալերական խօսքերով եւ բազմեցաւ կառքը։ Մէկ քանի կառքեր հետեւեցան դէպ ի կայարան, ուր խուռներամ բազմութիւն մը հաւաքուած էր։ Այսպէս համակիր ողջոյններու առաքին կը մեկնի Մուշեղ վարդապետ, թողլով իր հետ Մէրսինի հայ գաղութէն այն տեսակ համակիր զգացումներ եւ վերաբերումներ, որոնք ոչ մէկ եկեղեցականի չէին շռայլուած ցարդ գրեթէ։

Տ. Մուշեղ վարդապետ Տարսոնէն անցած ատեն տեղւոյն Հայեր մասնաւոր կայարան գացած եւ իրենց յարգանքները մատուցած են. իսկ անկէ անդին՝ Ատանայի բոլոր մօտաւոր կայարանները դիմաւորելու եկած են Ատանայի ծանօթ անձնաւորութիւնները, իսկ Ատանայի կայարանը մարդկային ծով մըն է դարձած գրեթէ կառքերու։ Ձիերով եւ հետիոտն դիմաւորողները Կաթողիկոսական ընդունելութեան փառքը յիշեցուցած են։

Բ.

ՆՈՐՈՅԹԻ ՔՐՈՆԻԿ

ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԻ ԱՐԴՈՒԶԱՐԴԵՐ

Եթէ երբեք այս միջոցին գիշեր ատեն անցնիք Բերայի փողոցներէն, անպատճառ կը տեսնէք դիմակաւորներ, որոնք ուրախ զուարթ կը յառաջանան մայթերուն երկայնքէն։ Պատճառը այն է որ Բարեկենդանի ամէնէն աշխուժոտ շրջանին մէջ կը գտնուինք, ու հանրային դիմակաւոր պարահանդէսներ տեղի կ'ունենան յաճախակի։

Ընկերութեան մէջ՝ աւելի անդիմակ պարահանդէսներ կը տրուին, քօսթիւմները շատ գեղեցկութիւններ ընծայելուն համար։ Սակայն, ասոր փոխարէն, տղաք Բարեկենդանի արդուզարդեր կ'ընեն հրաշապէս։ Շատ դիւրին կերպով կը պատրաստուի եւ շատ ալ դիւրագին է տղու մը Բարեկենդանի զգեստը, այնպէս որ ոչ ոք կը վարանի այդ մասին։ Գրեթէ ամէն ոք կրնայ առանձին պատրաստել, առանց մեծ դժուարութեան։ Միայն որ, դիւրին չէ նոր գաղափարներ գտնել այդ մասին։ Սակայն միշտ կարելի է ինքնատիպ եւ նոր ձեւ մը տալ այդ տիպերուն։

Գալով փոքր աղջիկներուն, պէտք է ուսումնասիրել մանկական տիպարը, անոր պատշաճեցնելու համար արդուզարդը։ Թուխ գլուխ մը հրաշալի պիտի ըլլայ Թորմէնի ձեւին տակ։ Կլոր ու առոյգ բոլ դէմքերուն շատ կը վայլէ Ճաբոնուհիի տիպարը։ Այդ ծպտումը, բայց եթէ սիրուն մոյժէքութենէն, շատ դիւրաւ կրնայ շինուիլ կոհակաւոր յատուկ կերպասներով կամ քրէփոնով, ծածկուած քրիզանթէմներով եւ Թիթեռներով։ Ամէն ոք տեսած է աւելի կամ նուազ ճոխ ճաբոնական քիմօնօ, որ Թելլ մետաքսէ մեծ գօտիով մը բռնուած է։ Եթէ մազերուն մէջ գնդասեղներ խոթուին եւ ծածկուին վրայ վերջ ամփոփուին գիսակոյտը, այն ատեն շատ սիրուն երեւոյթ մը կ'առնէ դէմքը։

Ազգային տարազներ ալ կան, ինչպէս հոլանտական, պրըթոնեան, զուիցերիական, ռումանական, տալէքական, նորմանտական, եւն. եւն.։ Քանի մը պատկերներ տեսքի տակ ունենալով՝ շատ դիւրին է այդ տիպարները կրկնել զգեստներու վրայ։ Գրեթէ անոնց ամէնքն ալ կը բաղկանան միօրինակ եւ փոթ փոթ շրջազգեստներէ, գոգնոցներէ եւ պլուզ ունեցող քառաւմներէ՝ լայն Թեւերով։ Գլխանոցները աւելի կնճռոտ են, բայց կարելի է զանոնք ալ պատրաստել քիչ մը ճարտարութեամբ։

Հովուուհիի տարազը, Ուաթթօ կամ պարզ, շատ տարածուած է։ Ձեւը այնքան ծանօթ է որ հարկ չենք տեսներ նկարագրութիւնը ընելու։

Անգամ մը տեսայ հինէլի աղջնակ մը, «Չափրօն րուժ» տարազով, ձեռքը բռնած շիշ մը եւ կողովիկ մը։ Պէտք չէ մոռնալ թէ լրացուցիչ մասերն են որ տարազի մը կուտան իր կատարեալ ամբողջութիւնը եւ մեծապէս կը նպաստեն անոր գեղեցկութիւնը ի վեր հանելու։

Ծաղիկներով ծպտումները շատ սիրուն են, բայց նուազ ինքնատիպ։ Ակադեմական մարգարտածաղիկը (մարկրիթ), կարմիր լեռնախոշխաշը (քօքլիքօ), կապոյտ անմոռուկը (միօզօթիս) իրենց գոյնէն միայն կը ճանչցուին, կամ զանոնք զարդարող փունջերէն։

Կը յիշեմ տղայ մը, որ վարդագոյն բազկի ձեւով տարազ մը հագած էր. ոչ ոք հասկցած էր այդ չքնաղ ծպտումին նշանակութիւնը, բացի իրմէն։

«Մոքէթ» տարազը կը պահանջէ աւելի խնամ առնելու կերպասի մասին։ Այս արդուզարդը պէտք է լաւ տեսակ մետաքսէ պատրաստուած ըլլայ, նախ զարդերով բեռնաւորուած, հաճելի երեւալու համար աչքի։

Պալ քօսթիւմներուն հետ բաղդատմամբ պալ տը թէթերը նուազ կնճռոտ են, եւ աւելի դիւրաւ կը պատրաստուին, սիրուն ամբողջութիւն մը ընծայելով։

Փոքր տղոց համար աւելի սահմանափակ Թուով ծպտումներ կան։ Սովորական բիէրօներուն քով կան զինուորներու, ֆրանսական պահակազօրքի տարազները, ինչպէս Տիրէքթուար, Մուսքէթէր։ Պատմական պատկերներ ունենալով աչքի առջեւ, կարելի է դիւրաւ պատրաստել այդ կարգի տարազներ։

Փոքր Նաբոլէոն եւ աւանդական Մարքիզ տարազները շատ տարածուած են. հետեւաբար հարկ չկայ խօսելու այդ մասին։

Էքօսէն շատ կը վայլէ եւ խորհրդանշական է։ Բարեկենդանի տարազ գործածուած ատեն՝ ամէն բանէ առաջ խուսափելու է ծաղրելի դառնալէ, ինչ որ յաճախ կը պատահի, երբ ծնողք հաշուի առնելու չեն՝ տղոց վայլածը ու չվայլածը զանազանելու համար։ Հետեւաբար լաւ կ'ըլլայ որ այդպիսիները ուրիշներու խորհուրդ հարցնեն։

Երբեմն կը պատահի որ, աւելի ազդու հանգամանք մը տալու համար տարազի մը, հարկ ըլլայ դիմակ եւս գործածել։ Թաւշէ կամ սաթէնէ եւս դիմակները շատ տարածուած են։ Տոմինօներու վրայ չենք խօսիր, որոնք չափահաս մարդոց կը վայլեն եւ հանրային պարահանդէսներուն մէջ միայն կը գործածուին. շատ ինքնատիպ ու քիչ տարածուած գաղափար մըն է պարահանդէս մը՝ ուր ամէնքն ալ միեւնոյն տարազը հագած ըլլան, ինչպէս բիէրօներու խումբ մը։ Բոլոր տղաք. բիէրօ և բիէրէթ, ճերմակ ու կապոյտ, իրարու ետեւէ ներս կը մտնեն։ Շատ լաւ տպաւորութիւն մը կը ձգէ այդ ներդաշնակ ամբողջութիւնը։

Թարգմ. Զ. Ն.

ԲԱՐԵՆՊԱՏԱԿ
ՕՏԱՐ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Թերեւս շատերուն ծանօթ չէ մայրաքաղաքին մէջ Բըթիթ Սէօր տէ Բօվր անուն մայրապետներու միաբանութեան կողմէ բացուած Աղքատանոցի մը գոյութիւնը։ Ուստի կ'ուզեմ այս մասին քիչ մը տեղեկութիւն հաղորդել։

Այս Աղքատանոցը կամ լաւ եւս Ծերանոց կամ Անկելանոցը հոյակապ շէնք մըն է, որ կառուցուած է ընդարձակ գետնի մը վրայ, 1897ին, Ֆէրիգիւղ, հանրածանօթ Գամոնտոյի գերեզմանոցին դիմացը։ 1904ին երկու բարերարներ Հիւպէրթ եւ Անճէլ Թուրչինէր, այդ շէնքին վրայ եռայարկ երկու մեծ Թեւեր եւս կառուցած են, որոնցմէ մէկը այրերու եւ միւսն ալ կիներու յատկացուած է։ Ահա այս Աղքատանոցին մէջ այժմ կը խնամուին 200 հոգիէ աւելի անկելներ, առանց խտրութեան ազգի եւ կրօնքի։ Հաստատութիւնը ունի հիւանդներու համար յատուկ յարկաբաժին մը, դեղարան, մատուռ, երկու ընդարձակ սեղանատուններ, լոգանքի համար մասնաւոր տեղ մը։ Ննջարանները եւ լուացարանները եւրոպական վերջին կատարելագործութեամբ շինուած են։ Ամէն կողմ առատ Տէրքօսի ջուր կը գտնուի։ Շէնքին բոլոր սրահները եւ սենեակները լուսաւոր են։ Վերնայարկը ննջարաններու կը ծառայէ, ուր մեծ սրահներու մէջ 8, 10, 12 շատ խնամով շինուած մահճակալներ դրուած են։ Իւրաքանչիւր ննջարան առանձին պաշտօնեայ մը ունի, որ կը հսկէ սրահին մաքրութեան եւ կարգադրութեանը։ Տանը շրջապատուած է ընդարձակ պարտէզով մը՝ ուր կը մշակուին զանազան պտղատու ծառեր, բանջարեղէններ եւ արմտիքներ։ Գաղթականներուն մէջ կան այլ եւ այլ արհեստաւորներ, դերձակ, կօշկակար, ատաղձագործ եւ պարտիզպան, որոնք շարունակ կ'աշխատին։

Հաստատութիւնը այս միջոցիս կը վարեն 19 մայրապետներ, մեծաւորուհիի մը հրամանատարութեան ներքեւ, որոնց իւրաքանչիւրին մասնաւոր պաշտօններ սահմանուած են։ Գաղթականներուն մեծ մասը կը կազմեն Մալթեցիներ, Իտալացիներ, Լեհացիներ եւ կաթոլիկ Յոյներ. կան նաեւ բաւական Թուով օրթոտոքս Յոյներ, Ֆրանսացիներ եւ քանի մը հատ ալ Հայեր ու Հայ-Կաթոլիկներ։

Այս բարեգործական հաստատութիւնը նախ հիմնուած է Ֆրանսայի Պրըթանիա գաւառին Սէն Սէրվան գիւղին մէջ 1840ին, եւ նպատակն է աղքատ ծերերու Ապաստանարաններ ընծայել, զանոնք կերակրել, անոնց հոգւոյն ալ եւ մարմնոյն ամէն կերպ պիտոյքը հոգալ։ Բըթիթ Սէօր տէ Բօվր մայրապետները ո՛չ եւ է եկամուտ չունին, այլ ստիպուած են ինչ որ հասարակութեան առատ ողորմութիւններէն գոյանայ՝ այդ հասոյթով միայն ճարել իրենց Աղքատանոցներուն մէջ պատսպարեալներուն պէտքը։ Այս նպատակաւ ամէն օր տուները, վաճառատուները, մեծ պանդոկները եւ դրամատունները կը յաճախեն, կ'ընդունին հին զգեստներ, դրամական ու նիւթական նպաստներ, եւ ալ ի՛նչ որ իրենց կը նուիրուի։

Հաստատութիւնը կաթոլիկ է, սակայն հոն կ'ընդունուին առանց խտրութեան կրօնքի ազգի ծերեր, պայմանաւ որ բարի վարք ունենան, եւ իրենց ապրուստը ճարելու անկարող վիճակի մէջ գտնուին։ Այս մարդասիրական եւ բարենպատակ գործը հետզհետէ տարածուած է Ֆրանսայի, Պելճիքայի, Զուիցերիայի, Անգլիոյ եւ Իտալիոյ մէջ, ինչպէս նաեւ Ափրիկէ, Ամերիկա եւ Աւստրալիա։ Բըթիթ Սէօր տէ Բօվր մայրապետներուն միաբանութիւնը ունի այժմ 268 նմանօրինակ տուներ, աշխարհիս այլ եւ այլ կողմերը, ուր կը պատսպարուին հազարներով ծեր աղքատներ որոնք գէթ իրենց կեանքին վերջին տարիներուն մէջ հանգստաւէտ ապաստարաններ վայելելու բաղդը կ'ունենան։

Ռ. Ն.

ՆՈԹԵՐ ԵՒ ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Աղքատութիւնը մարդկութեան կանոնն է երկրի վրայ, օրէնքը՝ անխուսափելի է մեր բնութեան եւ մեր ընկերութեան համար։

— Մայրութիւն, կնոջ մը պատուոյն լաւագոյն պատուանշանը։

— Օժիտ, ազնուհիի մը փայլը եւ յիմարի մը հոգին է։

— Կ'երեւայ թէ կիները աւելի շատախօս կ'ըլլան եւ մարդիկ աւելի անզգոյշ։

— Ծուլութիւնը հոգւոյն հիւանդութիւնն է։

— Կրթութիւնը մշակութիւն մըն է, դաստիարակութիւնը՝ պատուաստ մը։

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Զինուորական վերջին գործողութիւնները. — Հին դրուագ մը. — Երկու հակառակորդ բանակներուն շարժումները. — Ճաբոնական ռազմավարութիւնը։

Բարիզ, 28 փետր. — Թանի զինուորական քննադատը՝ Պ. Պէրնէ տապէս կը խօսի Մանջուրիոյ պատերազմի դաշտին վրայ կատարուած զինուորական վերջին գործողութեանց մասին.

«Պուժօ մարէշալը տեղ մը սա դրուագը կը պատմէ զոր ինք նօթագրած է երբ տակաւին ընդապետ էր 1815ին։ Ֆրանսացի զինուոր մը եւ աւստրիացի զինուոր մը, լերան մը կողին վրայ հսկելու պաշտօն ունենալով երկու չէզոք պահակախումբերէ, մինչդեռ նեղ արահետին կը հետեւէին երկուքն ալ, յանկարծ դէմ առ դէմ կ'ելլեն եւ իրարու վրայ հրացան պարպելու ձեւ մը կ'ընեն փոխադարձաբար. կ'ուզեն կրակ ընել, յետոյ կը վախնան, ինքզինքնին կը հարցնեն թէ ապա ինչ ալ պիտի չդիմեն։ Վերջապէս իւրաքանչիւրը հրացանը ուսը կ'առնէ, կէս շրջան մը կը կատարէ ու կ'երթայ, առանց ետին նայելու։ Ռուսներուն եւ Ճափոններուն ռազմագիտական հակընդդիմութիւնը կը նմանի այդ երկու զինուորներուն հանդիպումին։ Հակառակորդներուն իւրաքանչիւրը սրտանց կ'ուզէ հեռանալ պատերազմի դաշտէն։ Ճափոնները գոհ պիտի ըլլային եթէ մօտերը հաշտութիւն մը կնքուէր, որով տէրը պիտի մնան Բորթ-Արթուրի, իրենց միակ նպատակակէտը, եւ որով զերծ պիտի մնան այսօր երրորդ փոխառութիւն մը ու վաղը ալ չորրորդ մը կնքելէ։ Ռուսներուն համար ալ թշնամութեանց աւարտումը վերջ պիտի տայ երկար տեւող կացութեան մը զոր շահաւոր կերպով լուծելու մասին այլեւս յոյս չկայ։ Դժբախտաբար երկու բանակներ երկու զինուորներու պէս դիւրաւ չեն կրնար ետ դառնալ, եւ անկարելի է անոնց զիրար թողուլ երբ անգամ մը իրարու մօտեցած են։ Այդ բանակները, մէկ քանի ամիսներէ ի վեր, սերտ հպման մէջ են, որ կրնայ զանոնք նոր ընդհարումի մը մղել վայրկեանէ վայրկեան։ Միջոց մըն ալ մէջ են մեծ ճակատամարտի մը որ ընդհատ ... 1904 հոկտ. 20ին։ Բռնուած այդ դիրքերն պէտք է խմել, [illegible] ըլլայ։ Բաւրոբաթքին երբ Շա-Հոյի վրայ գործի ձեռնարկեց՝ գերագոյն ջանք մը պիտի ընէր դէպ ի Բորթ-Արթուր եւ ամէն վտանգ աչքը առնելով, նոյն իսկ պարտութիւնը, քան թէ աւելի ետքը ենթարկելու այն ահաղութեանց թէ Թող առնէ որ Բորթ-Արթուր փճանայ իր պաշտպաններուն ծանրութեան տակ։ Հիմա գործելու այդ պատճառը գոյութիւն չունի Բաւրոբաթքին զօրավարին համար. ընդհակառակը, իր զինուորներուն թիւին յառաջանալու յաւելումը կը մղէ զայն յետաձգել ճակատամարտին վերսկսումը, մինչեւ այն օրը երբ նշանակալից առաւելութիւն մը ունենայ իր հակառակորդին վրայ։ Հիմակ ալ ճիշդ այն միեւնոյն ռազմագիտական կացութիւնն ու պաշտպանողականն է որոնք գոյութիւն ունէին 1904ի օկտոմբերին։ Բիչ մնաց որ Ճափոնները ալ պաշտպանողականի վրայ մնային։ Հակառակորդին Շա-Հոյի վրայ անոնց հակայարձակումը կ'արգելէր Բորթ-Արթուրի պաշարումը պաշտպանելու անհրաժեշտ պէտքով, եւ Բաւթիլովի բլուրին գագաթը Բորթ-Արթուրի բանակները առնելու պիտի երթային։ Ճափոնները անոնք հիմա Բորթ-Արթուրի տէրն են եւ չեն յուսար Ռուսերը մինչեւ Մոսկուա ետ մղելու, կրնային բաւականանալ իրենց կատարած գրաւումով, բայց ճակատամարտը անգամ մը եւս, սխալ. հիմա խնդիր է միայն զայն լաւ կերպով աւարտել։ Ճակատամարտը նպաստաւոր կերպով պիտի աւարտէր, եթէ Ռուսերը ոտքէին թողուլ Շա-Հոյի եզերքը նորան վրան իրենց դիրքերը եւ նոր տեղեր փնտռէին աւելի դէպ հիւսիս։ Այս յառաջադիմութիւնը պիտի ջլատէ զանոնք, վարկաբեկ պիտի ընէ վերին հրամանատարութիւնը, որուն դէմ կը յարձակի արդէն մամուլին մէկ մասը. նաեւ Ռուսիոյ մէջ առաջ պիտի բերէ անտարական կամ քաղաքական այն անորոշ կացութիւնը որ ո՛ւնքան լաւ կուգայ Ճափոններուն գործին։ Ռուսերը եւ թէ թողուն Շա-Հոն, կորսնցուցած կ'ըլլան Սին-Մին-Թինը աւելի կը պարէնաւորուին, կը կորսնցնեն Մուքտէնը, Չին. նաւ կը վերադարձուին չինական կայսրերուն գերեզմանները, գաւառական մը կը մնայ Ճափոններուն ձեռքը, եւ նոր քայլ մը կ'առնուի, կարելի է վճռական, դէպի հաշտութիւն որուն այնքան չերմապէս կը փափաքի գաղտնի կերպով։ Այդ է արդիւնքը որուն կը միտին այսօր Ճափոնները, որով յոյս ունին հասնելու վերջնական նպատակին, առանց ենթարկուելու այն հարուածին զոր թերեւս պիտի բերեն ճակատի պայքարին վերսկսումը։ Ճափոններուն բնական երեւակայութիւնը, միջոցներ գտնելու մասին, չի լքաներ հակառակորդին դէմ չհակադարձուելիք առաւելութիւններէն եւ ոչ մէկը. նաեւ եւ ոչ մէկը այն պատճառաբանութեանց որոնք հակառակորդին ուղղին նպաստաւոր կ'երեւան ցանածախնդրութեան համար։ Ճափոնները, որպէս զի պատերազմի դաշտը ան-

պաշտպանելի ընեն Ռուսերուն համար, Բէյքէութոյ լերան գագաթը, գիծին կեդրոնին վրայ, Բորթ-Արթուրէն բերուած խոշոր թնդանօթներով կը ռմբակոծեն. նեղ գիծով երկաթուղի մը, մասնաւորապէս շինուած, թոյլ աւելու այդ լերան կամ անմիջական շրջակաները հասցնել 28 սանթիմէթրնոց թնդանօթի մարտկոցներ։ Այդ խոշոր թնդանօթները մինչեւ տասնըմէկ քիլօմէթր տեղ ռումբ կ'արձակեն՝ Բոանչանի կամ Սուէթանի վրայ, քանդելով այն ստորերկրեայ շինութիւնները, ուր զինուորները կ'ապաստանին։ Նաեւ կարաւաններ կը պատճառեն որոնց կարեւորութիւնը յայտնի չէ, եւ որոնց մասին կարելի է գաղափար մը կազմել, նկատողութեան առնելով սա պարագան թէ փետր. 10էն 20 հազարին վրայ յիսունըմէկ սպաներ սպաննուած են։ Այդչափ զօրաւոր կերպով պաշտպանուած դիրքերը ուղղակի յարձակումով մը գրաւելը շատ դժուար է. եւ միւս կողմէ Բաւրոբաթքին, որ իր հաղորդակցութեանց միակ գիծին կապուած է, չի կրնար կողմնակի գործողութիւն մը կատարել։ Մեծութեամբ վրայ այն խաչընդոտին, զոր Ճափոնները կը հանեն Բաւրոբաթքինի դէմ, կը յաւելուն նաեւ հեռուէն հաղորդակցութեան գիծին դէմ եղած վնասակար սպառնալիքները։ Ֆան-Ցիա-Թունի անկիւնը, փետր. 12ին, Ամուրի Խոզակ հեծելագունդները, որոնք Թունկալզիներ հալածելու ելած էին, առաջնորդեց Թունկալզական պիծակի իրական բոյն մը, Պոսուէնի մօտ մանկուրան երկրին անկիւնին վրայ. կարծուեցաւ իսկ կան թէ ճափոնական կանոնաւոր զինուորներու այդ մասին մէջ կայ նոյն իսկ զօրաբաժին մը, որ իբրեւ զօրավիգ կը ծառայէ շրջան խումբերու՝ ցրուած ամէն կողմ դէպի երկաթուղին։ Փետր. 18ին թշնամի շրջան պահակախումբ մը կողմէ կատարուած արշաւանքը որ հեռագրական գծերուն ապալից եւ Եաամին չայրը երկաթուղիին վնասից, կը հաստատէ վերագրեալ կործիքը։ Եասմին 120 քիլօմէթր հեռու է Ֆան-Ցիա-Թունէն եւ 150 քիլօմէթր՝ Խարբինէն դէպի հարաւ։ Կարելի է այն զօրախումբը որ յանդուգն կերպով կ'ուզէր հասնիլ Ռուսերու ետեւի կողմին կացութիւնը, դէպի աւելի վերին կը միտէր անոր նպատակը եւ կ'ուզէր քանդել Սունկարիի մեծ կամուրջը որ Եասմին հիւսիսային կողմը կը գտնուի, 40 քիլօմէթր հեռաւորութեամբ։ Այս սպառնական ագդարարութիւններն ալ դեռ բան մը չեն։ Ճափոնները աւելի ազդեցիկ միջոցներով կը կարգադրեն զայն, երբ կը գործեն ռուսական ձախ կողմի ծայրին դէմ եւ կ'սպառնան զայն ետ մղել Թա-Լինկ լեռներէն անդին։ Ճափոնները, օգտուելով օդերուն մեղմանալէն, որ այս միջոցիս թոյլատու է կարեւոր գործողութեանց, եւ նոյն իսկ զանոնք կը դիւրացնէ, քանի որ հողը ու գետակ՝ երբ սառած են, ձիւնհալէն առաջ եղած քա՛ի մը շաբաթները պատրաստին չեն թողուր զինուորական շարժում մը համար որ եթէ յաջողի, կրնայ վերջապէս Ռուսերը խանգարել իրենց դիրքերէն։ Ճափոնները Կաօ-Լինկէն եւ Թա-Լինկէն անդին՝ դէպ ի Ֆուշան ետ մղելով Ռուսերը, ամէն կողմէ անոնց վրայ պիտի յարձակին եւ պիտի հարկադրեն զանոնք դէպ ի Թիէ-Լինկ կատարելու այն ծա օճ նահանջը որուն վրայ քանի մը օրէ ի վեր կը խօսին գերման լրագիրներուն թղթակիցները։ Բաւրոբաթքին, արդարեւ, նահանջի գիծ մը պատրաստեց Թիէ-Լինկի մէջ. խոհեմութիւնը այդպէս կը պահանջէր, բայց թէ մտքէն կ'անցընէ հոն հասնիլ, այդ մասին կացութիւնը դեռ բան մը ցոյց չի տար. առայժմ այն առեն միայն ընել պիտի հարկադրուի, երբ Թա-Լինկի լեռներու կիրճերուն հանդէպ Ռուսերը չի կրնան ցոյց տալ երբեմնի իրենց քաջութիւնը որ անմահացած է զանազան ռուբթներու մէջ»։

ՄԱՆՋՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

Ընդհանուր ճակատամարտ մը. — Հաղորդակցութիւնները Վլատիվօսթոքի հետ. — Կացութիւնը ռազմական գիծին վրայ. — Ճաբոնական հրամանագիր մը. — Ճաբոնական վրդովութիւն եւ. — Նոր զինուորներ։

Նիու-Չուանկ, 28 փետր. — Չինական աղբիւրէ առնուած լուրերու նայելով ռազմական ամբողջ գիծին երկայնքը ընդհանուր ընդհարում մը կը կատարուի։ Ամէնէն կարեւոր ճակատամարտը Ճափոններուն ալ թեւին վրայ տեղի կ'ունենայ։ Այդ կէտին վրայ Բաւրոքի զօրավարը աւելի հեռուէն գացած է դէպ ի հիւսիս եւ կը սպառնայ Ռուսերուն բանակին ետեւի մասը խարանելի՝ երկաթուղիին վրայ։ Մասնաւոր զօրախումբ մը կը յառաջանայ հիւսիսային արեւելքէն եւ կ'ուղղուի Վլատիվօսթօքի հետ երկաթուղիով կատարուած հաղորդակցութիւններուն դէմ։ Ճափոններուն տասնըմէկ բէթոնափինեց խոշոր թնդանօթները կը ռմբակոծեն Մուքտէնը։ Ռազմական գիծէն վերադարձողները կ'ըսեն թէ այդ ռմբակոծութիւնը, որ վերջերս սկսաւ, մեծ վնասներ կը պատճառէ հեռուէն ռուսական գիծերուն ետեւին։

Բեդերսպուրկ. — Մուքտէնէն հեռաւոր կը հեռագրեն Ռուս լրագրին՝ ռազմական գիծին կացութեանց վրայ. — Կ'ենթադրուի թէ Ճափոնները կը պատրաստուին յարձակիլ ռուսական ձախ թեւին վրայ եւ թէ կեդրոնի դիրքերը գրաւելու վրայ են։ Ճափոնական զինուորները կը վերցնեն իրենց աւանդները, ինչպէս որ մեր գերի կ'ըսեն։ Ռուսերը պիտի չկըր-

նան հասկնալ թէ առանց ո՛ր զօրապետի կը պատկանին։ Օքու զօրավարին նոյն. 6 թուականով մէկ հրամանագիրը ձեռք անցուեցաւ, ուր ի մէջ այլոց ըսուած է.

«Թէեւ բ-ը ճակատամարտներուն մէջ իւրաքանչիւր ոք, սպաներէն մինչեւ ամենապարզ զինուորները, իր երկրին ծառայեց, առանց կարեւորութիւն տալու կեանքին, եւ թշնամին ետ մղեց ամէն կէտերու վրայէն, սակայն դեռ չենք կըրցած բոլորովին պարտութեան մատնել մեր հակառակորդը։ Ամէնէն դժուարին ու դժնդակ ճակատամարտները հիմա միայն կը սկսին։ Ամբողջ բանակը պէտք է գիտնայ թէ տակաւին շատ հեռու ենք պատերազմին վախճանէն։ Ճակատամարտին գաղտնիքը կը կայանայ կարգի քաջութեան, արագաշարժութեան եւ յարատեւութեան մէջ. հետապնդման համար այն նպատակին որուն տակաւին պիտի հասնինք։ Պետերը պէտք է հասկցնեն իրենց ստորադասեալներուն թէ ամէն անկէ վտանգաւոր, ժամանակի վատնում, կորուստները աւելցնելէ զատ աւելի բան մը չեն ծառայեր, մինչդեռ անվեհերութիւնը եւ ամէնուրեք զայն կը նուազեցնեն։ Ուստի պէտք է մեծ համառութեամբ դէպ ի առաջ քալել, առանց կենալու արգելքներու առջեւ, ինչ որ ալ ըլլան։ Սպաները, առանց ամենափոքր նեղութեան, պէտք է պատժեն անարժան զինուորները։ Անձնական որ եւ է նկատում պէտք չէ գոյութիւն ունենայ պետերու եւ իրենց ստորադասեալներուն յարաբերութեանց մէջ, որոնք միշտ պաշտօնական հանգամանք մը պէտք է ունենան։»

— Բեդերսպուրկի առեւտրական լրագրին թղթակիցը Մուքտէնէն կը հեռագրէ թէ ծպտեալ Ճափոններ Մոնկոլիոյ ժողովուրդը կը գրգռեն Ռուսերուն դէմ եւ երկրին մէջ Թունկալզներու բազմաթիւ խումբեր կը կազմակերպեն։ Ռուսերը ազդու միջոցներ ձեռք կ'առնեն՝ երկաթուղին պաշտպանելու համար։

Լոնտոն. — Շանկայէն կը հեռագրեն Մորնինկ Բոսթի թէ ճափոնական բազմաթիւ զինուորներ Ճափոնէն ճամբայ ելած են փոխադրանաւերով։ Կը կարծուի թէ Բալթիքի նաւատորմը կ'երթան՝ Վլատիվօսթոքը մեկուսացնելու նպատակով։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

Հաշտութեան զրոյցներ. — Նաւերու գրաւում. — Բորթ-Արթուր. — Գերմանիա եւ Ճաբոն. — Չէզոքութեան բռնաբարում։

Ուաշինկթըն 28 փետր. — Երբեւ պատասխան հաշտութեան բանակցութեանց մասին ամէն կողմ տարածուած զրոյցներուն, Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց պաշտօնարանին մէջ կը յայտարարուի թէ Մ. Նահանգները Ճափոնէն որ եւ է խնդրանք մը չեն ընդունած՝ հաշտութեան պայմաններ ներկայացնելու Ռուսիոյ, եւ թէ, հետեւաբար, Մ. Նահանգները ո՛չ ուղղակի եւ ոչ ալ անուղղակի կերպով Ռուսիոյ տրամադրութիւնները հասկնալ ուզած են այդ մասին։ Այս յայտարարութիւնը հրատարակուեցաւ Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց նախարարին եւ ճափոնական դեսպանին միջեւ կատարուած խորհրդակցութենէ մը անմիջապէս ետքը։

Լոնտոն. — Լա Հէյէն կը հեռագրեն Տէյլի Թէլէկրաֆի թէ Ռոթէրտամէն առնուած հեռագիրներու նայելով՝ Ֆորմոզայի մօտ ճափոնական յածանաւերը հոլանտական երկու շոգենաւեր բռներ են՝ կասկածելով որ պատերազմի արգիլեալ նիւթեր բերած են։

Բեդերսպուրկ. — Ճափոնի կառավարութիւնը յայտարարեց Թօքիոյի ֆրանսական դեսպանին թէ Բորթ-Արթուրի ճափոնական իշխանութիւնները միջոցներ ձեռք պիտի առնեն քաղաքին մէջ գրաւուած անհատական սեփականութիւնները պաշտպանելու համար Լա Հէյի պայմանագրութեան 46րդ յօդուածին համաձայն։

Թոքիօ. — Ճափոն գոհացում առաջ չըլլալով Պէրլինի կառավարութեան մօտ իր ըրած այն բողոքին համար թէ առեւտրական գերման շոգենաւեր պատերազմի արգիլեալ նիւթեր կը փոխադրեն, Թօքիոյի պաշտօնական շրջանակներուն մէջ բուռն անհանգութիւն մը կը տիրէ Գերմանիոյ դէմ։

Բեդերսպուրկ. — Ռուսական բանակին ետին ճափոնական զինուորներ ելլելուն առթիւ երկաթուղիին արեւմտեան կողմը, ռուս կառավարութիւնը Չինէն տեղեկութեանց ուղղուած շրջաբերականով մը, անոնց ուշադրութիւնը հրաւիրեց թէ Ճափոն միշտ Չինու չէզոքութիւնը կը բռնաբարէ եւ այս անգամ ալ ճափոնական զինուորներ Մոնկոլիայէն անցած են։ Ռուս կառավարութիւնը այդ առթիւ կը հիմնէ կարծիքի այն փախանակութեան վրայ որ չէզոք եւ պատերազմիկ տէրութեանց միջեւ կատարուեցաւ պատերազմին սկիզբները։ Այդ առթիւ որոշուած էր որ պատերազմի դաշտը Մանջուրիոյ վրայ միայն պիտի տարածուի՝ Ինքեօ-Քաօ-Մունկ-Բոյի-Նինկուինկի երկաթուղիին արեւելեան կողմը։ Հետեւաբար Մոնկոլիա մինչեւ հիմա անվիճելի կերպով չէզոք երկիր մնացած է։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՃԱՊՈՆՆԵՐԸ ՄՈՒՔՏԷՆԻ ՄՕՏ

ՍԱԽԱԼԻՆ ԿՂԶԻՆ ԳՐԱՒՈՒՄ

ՌՈՒՍԵՐԸ ՄՈՒՔՏԷՆԷՆ ԿԸ ՀԵՌԱՆԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 3 մարտ. — Նիւ-Եորքէն առնուած տեղեկութեան մը նայելով, Չէ-Ֆուի, ամերիկեան հիւպատոսը հեռագրեր է թէ Բաւրոքի զօրավարին բանակին ձախ թեւին հրամանատար Բավոքանա զօրավարը Մուքտէնի մօտ ժամներ է։

ԼՈՆՏՈՆ. — Նիւ-Չուանկէն կը հեռագրեն թէ ճափոնական զինուորները Սին-Մին-Թինի կողմէն կը յառաջանան եւ թէ Բաւրոքի զօրավարը կը սպառնայ Մուքտէնի, ուր Ռուսերը պատրաստութիւններ տեսնելու վրայ են՝ նոյն քաղաքէն հեռանալու համար։

— Ռոյթէր կը ծանուցանէ թէ Ճափոններու ալ թեւը հարկադրած է Ռուսերը՝ թողուլ իրենց դիրքերը։

— Ճափոնները գրաւեցին Սաւմինտանկուն։

— Թօքիօյէն կը հեռագրեն Ռոյթէրի թէ զրոյց մը նայելով ճափոն նաւային զօրութիւն մը զրկելով գրաւեր է Սախալին կղզին, սակայն գրաւումը արդէն կայ ճափոնի պաշտօնական թերթերին մէջ։

— Մուքտէնի եւ միւս տեղերուն միջեւ հաղորդակցութիւնները բոլորովին կտրուած են։ Ամբողջ օրը խիստ արիւնալի ճակատամարտ մը կատարուեցաւ։

— Սուէթանի մօտ գտնուող ճափոնական զօրախումբը ոչնչացնել քանդել Շա-Հոյի շրջակայ ռուսական ամրացները։

— Նիւ-Չուանկէն հեռաւորը կը հեռագրեն «Սէնթրըլ Նիւզ»ի։

«Մուքտէնէն Նիւ-Չուանկ ժամանած չինական բարձրաստիճան պաշտօնատարներ յայտարարեցին թէ Ճափոնները գրաւած են Մուքտէնի շրջակայ գիւղերը եւ թէ ճափոնական յառաջապահները բաւական մօտեցած են Մուքտէնի քաղաքին։»

— «Սէնթրըլ Նիւզ» հետեւեալ հեռագիրը առած է Մանջուրիոյ իր թղթակիցէն.

«Շա-Հոյի շրջակայքը ճակատամարտը կը շարունակէ։ Ճափոնները հետզհետէ դէպ ի Մուքտէն կը յառաջանան։ Ռուսներուն համար դժուարացած է Բաւթիլովի եւ Նովկորոտ բլուրներուն պաշտպանութիւնը։»

— Մանջուրիայէն կը հեռագրեն Թայմզի թէ ճափոնական զինուորները դէպ ի Թրն-Մին-Սինկ կը յառաջանան՝ Ռուսներուն ալ թեւը շրջապատելու համար։

— «Սէնթրըլ Նիւզ»ի առած վերջին հեռագիրները կը ծանուցանեն թէ Ռուսերը Մուքտէնէ ետին կը քաշուին եւ թէ Մուքտէն գտնուող օտ-պատերազմիկները, Բաւրոբաթքին զօրավարին կողմէ տրուած հրամանի մը վրայ, սկսած են քաղաքէն մեկնիլ։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ. — Նիքոլա կայսրը, երէկ, Շթաքէլ զօրավարը Զարսքոյէ-Սէլոյի պալատը հրաւիրեց, կայսերական գահին անդամներուն հետ միջօրէի ճաշը ընելու համար։

ԲԱՐԻԶ. — Անգղօ-ռուսական երկաթուղիին բոլորովին նորոգուեցաւ։

— Բեդերսպուրկի գործակալութիւնը Սաչէթաունէն հեռագիր մը առած է՝ ծանուցանող թէ Ճափոնները Լին-Շի-Բուի ռուսական դիրքին վրայ յարձակեր եւ դէպ ի երկաթուղիին եկեղեցին յառաջացեր են։ Թնդանօթաձգութեան ճակատամարտը արտասովոր ուժգնութեամբ կը շարունակէ։

ԼՈՆՏՈՆ. — Ռոյթէր կը ծանուցանէ թէ Մուքտէնի քաղաքին հաղորդակցութիւնները կտրուած եւ թէ Ճափոնները նոյն քաղաքը գրաւելու վրայ են։

ՊԵՐԼԻՆ. — Բիւ-Չէու ժամանած Արգիսերի նաւի մը նաւաղները լուր բերած են թէ Ճափոնները տասնըութ հազար զինուոր ցամաք հանած են Սախալին կղզին։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ. — Մուքտէնէն կը հեռագրեն թէ ճակատամարտը ընդհանուր հանգամանք մը առած է երկու հակառակորդ բանակներուն ճակատին վրայ եւ թէ Շա-Հօ գետին վրայ առանց ընդմիջում ժամէ ի վեր խիստ բուռն ճակատամարտ մը կը կատարուի։

— Բաւրոբաթքին զօրավարը հետեւեալ հեռագիրը ուղղած է Նիքոլա կայսեր.

«Ճափոնական զինուորները յարձակեցան Թսինկեչեան քաղաքին մօտ գտնուող ռուսական յառաջապահներուն վրայ։ Ճափոնները նաեւ տասնըմէկ միլիմէթր տրամագիծ ունեցող ռումբերով կրակ ըրին Սաչէթաուի ռուսական դիրքերուն վրայ եւ յետոյ սաւինով յարձակեցան այդ տեղերուն դէմ։ Ճափոնական զինուորներուն առաջին յարձակումը թէեւ ետ մղուեցաւ, սակայն յետոյ Կաօ-Թոլինի շրջակայ բլուրները Ճափոններուն ձեռքը անցան եւ ճափոնական թնդանօթները վրդովեցին հասցուցին ռուսական բանակին ճակատին։ Երէկ առաւօտ Ճափոնները յարձակեցան Շա-Հոյի վրայ գտնուած Ման-Շի-Բուի դէմ։»

ԹՈՔԻՕ. — Ճափոնները իրենց յարձակումները կը շարունակեն բանակին ալ թեւին ծայրը։ Օեամա մարէշալին բանակէն առնուած լուրերու նայելով, Շինկ-Ցինկի շրջակայքը պատերազմող Ճափոնները Ցին-Չանկի դիրքը գրաւելէ ետքը, իրենց յառաջխաղացութիւնը շարունակեր են եւ հիմա հիւսիսային կողմին ուղղութեամբ Ռուսերը կը հալածեն։ Բին-Սէ-Բուէն յառաջացող Ճափոնները երեք դիրքեր եւս մեկցին Ռուսերը։

ԼՈՆՏՈՆ. — Ճափոնէն առաջ չըլլալով դէպի Բաւրոբաթքի ծովածոցը ղրկուած զինուորներէն զատ, խոշոր թնդանօթ կրող երկու շոգենաւեր ալ նոյն տեղը ղրկուեցան։ Նակոզաքի գտնուող ամերիկեան եւ անգղիական զօրքերն ալ մօտ ճամբայ պիտի հանուին՝ Վլատիվօսթօք երթալիք զինուորներուն միանալու համար։

— Թօքիոյէն կը հեռագրեն թէ Ճափոնները պատրաստութիւն կը տեսնեն՝ Վլատիվօսթօքը ցամաքի կողմէն պաշարելու համար։

— Ծոյրագոյն Արեւելքէն առնուած լուրերու նայելով, Ռուսիա միջոցներ ձեռք առած է Ծ. յրագոյն Արեւելքի լրագիրները քննութեան ենթարկելու համար։ Մուքտէնի մէջ չինարէն լրագիր մը հրատարակուիլ սկսած է։ Շանկայի ռուսական հիւպատոսը, նոյն քաղաքին մէջ հրատարակուող չինական Էշօնաւոր լրագիր մը գնելու համար, բանակցութիւն կը կատարէ տէրոջը հետ։ Հոնկ-Քոնկի մէջ Ռուսերը անգլիական թերթի մը հրատարակութեանը ձեռնարկած են։ Ռուս կառավարութիւնը բանակցութեան ձեռնարկած է Բիւս-Չէուի մէջ հրատարակուող ու-գաղտնական գերման լրագիրները եւ Թիէն-Ցինի ու Չէ-Ֆուի անգլիերէն ու չինարէն լրագիրները գնելու համար։

ԲԱՐԻԶ. — Ճափոնի կողմէ գնուած շուէտական Հէրակլէս շոգենաւը որ Բորթ-Արթուրի նաւահանգիստին մէջ ընկղմած ռուսական մարտանաւերը հանելու գործին պիտի ծառայէ, պատերազմի վտանգներու դէմ 32,000 ոսկիի ապահովագրուելով, այսօր Մոբիլիայէն ճամբայ ելաւ դէպ ի Նակոզաքի։

ՖՐԱՆՔՖՈՐԹ. — Պանք ալ Բոռիի եւ Բրէտի Լիոնէի ներկայացուցիչները Ռուսիոյ ելմտական նախարարին կողմէ Բեդերսպուրկ հրաւիրուեցան։ Անոնք նոյն նախարարին հետ պիտի բանակցին՝ Ռուսիոյ կողմէ կնքուելիք նոր փոխառութեան նկատմամբ։

ԹՈՔԻՕ. — Գերմանիոյ Կարմիր Խաչին կողմէ Ճափոն ղրկուած բժիշկները ու հիւանդապահները Թօքիօ ժամանելով, ճափոնական պաշտօնեաներուն կողմէ սիրալիր կերպով ընդունուեցան։

ԼՈՆՏՈՆ. — Թօքիոյէն կը հեռագրեն թէ, մարէշալ Օյամա հեռագրած է իր կառավարութեան թէ Ճափոնները կը շարունակեն Ռուսերը դէպ ի հիւսիս քշել։

ՓԱՐԻԶ. — Լոնտոնէն ստացուած հեռագիրները կը ծանուցանեն թէ Ռուսերը սկսած են պարպել Մուքտէնը։

ԼՈՆՏՈՆ. — Թօքիոյէն կը հեռագրուի թէ ճափոնական Ներքին նոր փոխառութիւնը պիտի կնքուի 5% տոկոսով, եւ ոչ թէ 6%-ով, ինչպէս ծանուցուած էր նախապէս։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Մեռակոյտին մէջ. — Վիճաբանութիւն նաւային ծրագրին վրայ. — Նաւատորմի յաւելման խնդիրը։

Ուաշինկթըն 28 փետր. — Մեռակոյտը, որ այս պահուս կը վիճաբանի ծովային պաշտօնատան ելմտացոյցին վրայ, կ'ընդդիմանայ նաւային ուժերուն յաւելման՝ երկու գրահաւորներու շինութեամբ։ Հանրապետական երեսփոխան Պ. Հալ, որ կը նախագահէ նաւային յանձնախումբին, իր տեղեկագրին մէջ կ'ըսէ. «Խաղաղութեան տեւեն զօրաւոր նաւատորմ մը ունենալու գլխաւոր նպատակն է ժպրհութիւն քոյթ տալ հանդէպ ուրիշ տէրութեանց։ Անգլիոյ դարէ մը ի վեր, ամէն տարիներ քաղաքականութիւն մը ի գործ դրած չէ, սպառնալ եւ նուաստացնել իր զօրաւոր նաւատորմին միջոցաւ։» Պ. Հալ քննադատեց նախորդութիւնը՝ նաւեր ղրկելուն համար Բանամա, եւ Պ. Ռուզվէլթի ալ համակարծիք չղտնուեցաւ նաւատորմին յաւելման մասին, Անգլիոյ նմանելու ձգտումով։ Հանրապետականներու փոքրամասնութեան պետ ծերակուտական Պ. Կարմէն լսել թէ զօրաւոր նաւատորմ մը միշտ պիտի տայ այն քաղաքականութեան, որուն նպատակն է հարուստին Ամերիկայի մէջ կարեւոր դեր մը սահմանել։ Այս առթիւ, ուրիշ ծերակուտական մըն ալ պախարակեց Սէն-Տոմինկիի հետ կընքուած բրոթօքոլը։ Ուրիշ առարկութիւններ ալ եղան Պ. Ռուզվէլթի քաղաքականութեան դէմ։ Ծերակուտական Ալլիսոն խնայողութեան պէտքը ի վեր հանեց, ըսելով թէ նաւային նոր ծրագրին համաձայն, 80,000 հազիր եւ տարեկան 100 միլիոն տոլար պէտք կայ։ Մայրագոյն Արեւելքի պատերազմին մէջ հաստատուեցաւ թէ զրահաւորները ինչ արժէք ունին։ Եթէ ամերիկեան նոր մարտանաւերու շինութիւնը աւարտի, Մ. Նահանգները առաջին անգր պիտի գրաւեն Անգլիայէն յետոյ, արդէն հարկ կայ Անգլիայէն աւելի զօրաւոր ըլլալու, քանի որ առկա է այն նպատակը որուն կը ձգտի նաւային ծրագիրը։ Բանտար բաւարար երաշխաւորութիւն մը չընծայեր միթէ Անգլիոյ բարեկամ ըլլալը։ Ո՛չ մէկ եւրոպական ծովային տէրութիւն պիտի կըրնար Ատլանտեան դրկել անկախ զօրաւոր նաւատորմ մը որ համարձակէր չափուիլ ամերիկեան նաւատորմին հետ։ Ընդհակառակը, ծերակուտական Լօճ կը պաշտպանէ հզօր նաւատորմի մը սկզբունքը։ Կը կարծուի թէ ի վերջոյ ընդունուի Մ. Նահանգներու բարեփոխման ծրագիրը, այն է մէկ զրահաւոր շինել փոխանակ երկուքի։

ՇԱՔԱՐԻ ԽՆԴԻՐԸ

Երեսփ. Ժողովին մէջ վիճաբանութիւն շաքարի խնդրոյն վրայ. — Պ. Չէմպըլէնի պատասխանը։

Լոնտոն 28 փետր. — Երեսփ. Ժողովի երեկի նստին մէջ վիճաբանութիւն կատարուեցաւ շաքարի խնդրին եւ Պրիւքսէլի պայմանագրութեան վրայ։ Մեծ ճարտարագործ Պ. Լօֆ, որ շատ աւնի խնդրին մէջ, քննադատեց գաղիճին բանած քաղաքականութիւնը այս մասին։ Գաղթութին նախարար Պ. Չէմպըլէն պաշտպանեց գաղիճին քաղաքականութիւնը։ Պ. Չէմպըլէն խոստովանեցաւ թէ ինք պատասխանատու էր Անգլիոյ մասնակցած ըլլալուն՝ Պրիւքսէլի պայմանագրութեան։ Նախկին նախարարը կարծած էր ազատ փոխանակութեան դատին ծառայած ըլլալ, վերջ տալով տրուեստական դրութեան մը։ Պ. Չէմպըլէն յետոյ թէ շաքարի գնոյն յաւելումը արդիւնք եղած ըլլայ Պրիւքսէլի պայմանագրութեան։ Ֆրանսայի եւ ցամաքային Եւրոպայի մէջ ճակնդեղի հունձքը նուազած ըլլալուն հետեւանք էր շաքարին բարձրացումը։ Վիճաբանութիւնները յաջորդ նստին յետաձգուեցան։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամուրիներուն դէմ տուրք. — Ոսկին ջուրին մէջէն զատելու միջոց մը։

Մ. Նահանգաց Ուիսքանսէնի քաղքին մէջ առաջարկ մը ներկայացուեցաւ, որուն համաձայն, երեսուն տարեկանէն վեր ամուրի այրերը տուրքի ենթակայ պիտի ըլլան։ Առաջարկուն կ'ըսէ թէ չէ ուզած այդ տուրքին ենթարկել ամուրի կիները, որովհետեւ անոնք բաւական դժբաղդ են արդէն։

— Տէյլի Նիւզ կը ծանուցանէ թէ գործնական միջոց մը գտնուած է ծովու մէջ գտնուող ոսկին ջրէն կզզիացնելու։ Այս միջոցը կերպով մը կը նմանի Ուրալի լեռնաշղթան հանքերուն մէջ ի գործ դրուածին։ Համբաւաւոր Սըր Ռոպըրթ Ռամզէյի գնահատումով՝ այս միջոցը շատ յաջող կիրառութիւն մը կրնայ ունենալ։ Սըր Ռոպըրթ Ռամզէյի յայտարարութեանց հետեւանքով, մինչ շաբաթ առաջ ընկերութեան բաժնեթուղթի գինը 70 ֆրանք բարձրացած է, մինչ քանի մը օր առաջ 20 շիլին էր անուանական գինը։

Ներքին Լուրեր

ՍԵԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը կէսօրին նոյն մզկիթը գնաց փառաւոր հանդէսով եւ աւրբաթի աղօթքը կատարելէ ետքը կայս. Պալատ դարձաւ։ Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին Ռուսիոյ դեսպանը եւ առաջին թարգմանը, Գերմանիոյ դեսպանը, առաջին թարգմանը եւ Պաղտատի գերման հիւպատոսը, Հոլանտայի ու Սպանիոյ դեսպանները՝ իրենց առաջին թարգմաններովը, ամերիկեան դեսպանատան առաջին թարգմանը եւ երկու հիւրեր, Սեւ Լերան գործակատարի փոխանորդը, Հանրային Պարտքի վարչական խորհուրդին նախագահ Պ. Պէրժէ եւ քարտուղարը, Ռէժիի Տնօրէն Պ. Ռանպէր, Իտալիոյ դեսպանատան պաշտօնեաներէն երեք սպաներ՝ իրենց ընտանիքներով եւ դեսպանատունէն յանձնարարուած վաթսունէ աւելի օտարազգի հիւրեր։ Ներկաներէն ոմանք արժանացան կայս. մեծարանաց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵՒԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ. — «Երէկ, ուրբաթ, Սելամլըքի արարողութենէն ետքը, Վեհ. Սուլթանին կողմէ լայնորեն շնորհուած արտօնութեամբ, Գերմանիոյ դեսպան Պարոն Մարշալ ֆոն Պիպէրշթայն, Ռուսիոյ դեսպան Պ. Զինովիէվ, Սպանիոյ դեսպան տը Բարոն Սակրատո մարքիզը եւ Հոլանտայի դեսպան տը Պիլանտ կոմսը պատիւ ունեցան զատ զատ եւ ոչ-պաշտօնապէս ներկայանալու Ն. Վեհափառութեան»։

ԿԱՅՍ. ՀԱՐՍԱՆԻՔ. — Հինգշաբթի օրը շքեղ կերպով տեղի ունեցաւ Վեհ. Սուլթանին աղջկան՝ Բարձր. Նաիլէ իշխանուհիին ամուսնութեան հանդէսը՝ պետական խորհուրդին անդամ Արիֆ Հիքմէթ պէյի հետ, որդի դատական նախարար Ապտիւրրահման փաշայի։ Այդ հանդէսը կատարուեցաւ Ն. Բարձրութեան յատկացուած ծովեզերեայ ապարանքին մէջ՝ Օրթաքէօյ, Տէֆթէրտար Պուռնու։

— Գերմանիոյ դեսպանին կինը՝ Մարշալ ֆոն Պիպէրշթայն Պառոնուհին, Նաիլէ իշխանուհիին ապարանքը երթալով, Ն. Բարձրութեան յանձնեց շքեղ ծաղկեփունջ մը որ Գերմանիոյ կայսրուհիին կողմէ նուիրուած է։

— Կայս. Իրատէով շնորհուած արտօնութեամբ նազարներու տիկինները կայս. հարեմնիքին օրը Բարձր. իշխանուհիին ապարանքը գացին։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ. — Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ հարիւր ոսկի շնորհել պարսկական հիւանդանոցին եւ Տէպիսթանը Իրանեան վարժարանին, հինգշաբթի գիշեր նոյն հաստատութեանց ի նպաստ պարահանդէս մը տրուելուն առթիւ։

ՖՈՆԻԱՅԻ կուսակալ Ֆաիք պէյ կայս. բարեհաճութեանց արժանացաւ։

ԹՆԴԱՆՕԹԱԿԻՐՆԵՐ. — Կայս. Իրատէ մը հրամայեց ատարիական նաւագործարաններուն մէջ ութ թնդանօթակիրներ շինել տալ՝ արագընթաց, պողպատէ եւ իւրաքանչիւրը վեց հարիւր թոնոլաց։ Նաւագործարաններուն կողմէ պատրաստուած ծրագիրը ծովային նախարարութեան ներկայացուեցաւ։

ԱՒՐՈՒԱԾ ԴՐԱՄՆԵՐԸ շրջաբերութենէ վերցնելու համար առ որոշումները հաղորդուեցան ձեռնհաս պաշտօնատուններուն. — Աւրուած ու մաշած մէճիտիէի ստորաբաժանումները՝ հինգ, երկու եւ մէկ ղրուշնոց դրամները յարմար եղանակով մը հաւաքուելով անոնց եզերքները քիչ մը պիտի բարձրացուին՝ շուտով մաշելու առաջքը առնելու համար, եւ նորէն շրջաբերութեան պիտի հանուին: Այդ հաւաքումը աստիճանաբար պիտի կատարուի պանքայի ճիւղերուն կողմէ եւ անոնց փոխարժէքը արծաթ դրամով ամբողջովին պիտի վճարուի, միայն թէ կեղծ եւ վրան բնաւ գիր չունեցող արծաթի կտորները պիտի կտրուին: Հաւաքուած այդ դրամները Փաղերանոց ղրկուելով, հոն քննիչներու ներկայութեանը, պակասներուն տեղ արծաթ աւելցնելով, մէճիտիէի քառորդի պիտի վերածուի, որով ո՛չ Փաղերանոցը ծախքի պիտի ենթարկուի եւ ո՛չ ալ տէրերը պիտի վնասուին: Միանգամայն յարմար պայմանաժամ մը սահմանուելով, անկէ վերջը աւրուած դրամներուն շրջաբերութիւնը պիտի արգիլուի:

ՊԱՆՏՐՄԱՅԻ քարափին համար քննութիւն կատարուելով, հաստատուեցաւ թէ 14,000 ոսկիի ծախքով կարելի պիտի ըլլայ շինել: Շինութիւնը աճուրդի պիտի դրուի՝ Ընկերութեան մը յանձնըւելու համար:

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ կարծիքը հարցուեցաւ ծրագրի մը մասին թէ Թաղապետութեանց սայլերուն կողմէ հաւաքուած պտուղի կեղեւները եւ բանջարեղէնի թափուքները եթէ յարմար տեղ մը հաւաքուելով փտութեան ենթարկուին, աղբ մը կը գոյանայ, որ եթէ երկրագործներու ծախուի, հողերու բերրիութեանը մեծապէս օգտակար կ'ըլլայ:

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ՀԱԳՈՒՍՏ.— Ձեռնհաս պաշտօնատունը որոշեց գնել Վիեննայի մէջ հնարուած քաշուէ հագուստ մը զոր հագնողը կրնայ հրդեհի պահուն այրած շէնքը մտնելով ազատել բոցերու մէջ մնացողները: Այդ հագուստին ամէն կողմը ծակ է՝ մաղի պէս, որով կարելի կ'ըլլայ ջուր սրսկել զայն հագնողին վրայ, կրակին ջերմութեանը դէմ պաշտպանելու համար:

ԳՈՆԻԱՅԷՆ կը գրեն Իգտամ թէ Անատոլի երկաթուղիին Ընկերութեան սահմանած բարձր սակացոյցերուն հետեւանքով, երկրագործական բերքերը փոխանակ երկաթուղիով ու Գոնիայի ճամբով ղրկուելու, Նիդէէն ուրիշ նաւահանգիստներ կը փոխադրուին. Նաեւ թէ Էրէյլիի ու Գարամանի կողմերը մեծաքանակ արմտիք մթերուած են եւ չեն կրնար տեղ մը ղրկուիլ: Իգտամ հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան եւ Անատոլի երկաթուղիի Ընկերութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ՝ նոյն սակացոյցերը զեղչելու համար:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ դեսպանը որ արձակուրդով Բարիզ կը գտնուի, հինգշաբթի օրը Կ. Պոլիս պիտի ժամանէ:

ԲՐԻՆՁԻ ՄՇԱԿՈՒԹԻՒՆԸ.— Ձեռնհաս պաշտօնատունը ծանոյց պատկանեալ պաշտօնատուներուն որ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուին՝ Անատոլի նահանգաց մէջ բրինձի մշակութիւնը զարգացնելու համար:

ՍՊԱՐԱՊԵՏԻ ԴՈՒՌԸ հեռագրեց Դ. զօրաբանակին հրամանատարութեան թէ զինուորական այն բժիշկները որոնք Պարսկաստանի ու Ռուսիոյ մէջ երեւան եկած քոլերան սահ. երկիրներու մէջ ճարակումը արգիլելու համար, Էրզրումի ու Վանայ նահանգներուն մէջ կը գտնուէին, եւ հիւանդութիւնը անհետացած ըլլալով հիմա անոնց պաշտօնը աւարտած է, պէտք է Գուլփ եւ Ատիլճէվազ երթան՝ այդ տեղերը երեւան եկած քոլերային դէմ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնելու համար:

ԱՅՏԸՆԻ կուսակալի օգնական Ասըմ պէյ իր անձնական տկարութեան հետեւանքով հրաժարեցաւ Իզմիրի Սանայի վարժարանին Տնօրէնի պաշտօնէն եւ անոր յաջորդեց Իտարէի ժողովին առաջին քարտուղար Ահմէտ Րիֆաթ պէյ:

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱՅ.— Էյիւպի թաղականներէն Ալի Րիզա էֆ.ի մեծ մայրը մեռաւ հարիւր քսան տարեկան:

ՊՈՒՐԿԱԶ գիւղին յուն. վարժարանը տակէ վեր երկրաշարժէն վնասուած ըլլալով. կայս. Իրատէ մը արտօնեց նոր վարժարանի մը կառուցումը:

ԲՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐԻ ՍՊԱՆԵՐԸ.— Ռուսական շոգենաւով, երէկ առաւօտ, Կ. Պոլիս ժամանեցին Բորթ-Արթուրէն երեսուներկու ռուս սպաներ ու զինուորներ եւ քանի մը պաշտօնեաներ, որոնք այսօր Ռուսիա կ'ուղեւորին: Սպաներուն մէջ կայ Մաւրման գնդապետը: Ռուսիոյ դեսպանատան նաւային կցորդը եւ ուրիշներ շոգենաւ երթալով բարի գալուստ մաղթեցին:

— Յառաջիկայ շաբթու ալ Բորթ-Արթուրէն մեկնած հարիւրի չափ սպաներ ու զինուորներ Կ. Պոլսէն պիտի անցնին՝ Ռուսիա երթալու համար:

ՀՐԴԵՀ ԻԶՄԻՐԻ ՄԷՋ.— Հինգշաբթի օրը ժամ 10ին հրդեհ ծագեցաւ Իզմիրի մէջ, Մանաստըր Ճատտէսի, Մէզարլըք փողոց, Հայոց թաղը, Խաչիկ անուն անձի մը տունէն: Հրդեհը երեք ժամ տեւելով տասներկու տուներ այրեցան: Հրդեհին վայրը փութացած էին կառավարիչը, հրամանատարը, Հայոց Ս. Առաջնորդը եւայլն: Ամէնէն աւելի նաւային զինուորներուն տարած աշխատութիւնները նպաստեցին կրակը մարելու գործին: Հրդեհին պատճառած ընդհանուր վնասը 3,500 ոսկի կը հաշուուի, որուն երկու հազարը ապահովագրուած էին: Երեք տուներ միայն ապահովագրուած էին: Վնասուող Ընկերութիւններն են Նորթ-Պրիթիշ-էնտ-Մէրքընթայլ՝ 1000 ոսկի, Գոլքոնտա՝ 800 ոսկ..

ԷՕՏԷՄԻՇԷՆ կը գրեն թէ անցեալները երեք զինեալ չարագործներ մտեր են Չաթալ անուն կալուածը. Հոն Թիրէի կառախումբին [illegible] երկու կիներ իրենց հետ տարեր են, սակայն քիչ ետքը ոստիկան-զինուորներ ղրկուելով զանոնք ձերբակալեր եւ երկու կիները ազատեր են:

ՏԱՎՈՒՍ ՓԱՇԱՅԻ նաւամատոյցին մօտերը, երէկ, Իպրահիմ ու Մէհմէտ անուն երկու ջրկիրներ կը թափառէին: Տեղւոյն ոստիկանութեան գոմիսէր Հասան էֆ. անոնց ընթացքէն կասկածելով, սկսաւ հետապնդել: Իպրահիմ ու Մէհմէտ հոնկէ կ'անցնէին Մահմուտ անուն անձի մը տունը: Հասան էֆ. այդ երկու անձերուն մօտենալով Մէհմէտի օձիքէն բռնեց: Մէհմէտ, ազատելու համար, դաշոյնը քաշեց եւ ոստիկանը գլուխէն ծանրապէս վիրաւորեց: Հասան էֆ. դաշոյնը առնելու աշխատած պահուն ձեռքերէն ալ վիրաւորուեցաւ: Երկու չարագործները թէեւ փախան, սակայն իսկոյն ձերբակալուեցան:

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարքը երէկ Ուսումնական Խորհրդոյ նիստէն վերջ, իր հետ ունենալով Րաֆֆա էֆ. Եազըճեանը, Խասգիւղ գնաց եւ առաջնորդութեամբ թաղին քարոզչին եւ քահանայից, այցելեց Ներսէսեան վարժարանը՝ որուն շէնքին աւարտումը պիտի աւարտի մինչեւ Զատիկ: Ն. Սրբազնութիւնը ընդունուեցաւ երկսեռ աշակերտներու կողմէ: Ծերատարապետ Մելիքսէթեան էֆ. Ս. Պատրիարքին ինչ ինչ բացատրութիւններ տուաւ, եւ Ն. Սրբազնութիւնն ալ այս առթիւ իր տեսութիւնները պարզեց, այլեւայլ հրահանգներ տալով շէնքին յարակից գաւիթներուն եւ ճակատը դրուելիք յիշատակարանի մասին: Շէնքին ներքին եւ արտաքին ծեփերուն սկսուած է: Վարժարանին դիրքը շատ գեղեցիկ ու ծովահայեաց է եւ պատուհանները՝ առատ ու լուսաւոր: Ս. Պատրիարքը շինութեան մասին իր գոհունակութիւնը յայտնելէ վերջ, այցելեց նաեւ Գալֆայեան աղջկանց որբանոցը, եւ պտըտեցաւ առաջնորդութեամբ Բրիգոնէ մայրապետի, Ռէթեան էֆ. Թագէոսեանի եւ միւս մայրապետներուն: Սանուհիք երգեր երգեցին, եւ երբ տարրական Ա. դասարանի սրահը մտաւ, Մաքրուհի Աստուրեան գաղտրիկ ուղերձ մը կարդալով երախտագիտութիւն յայտնեց Ս. Պատրիարքին՝ իրենց մասին տարուած աշխատութեանց, որով ոչ միայն իրենք կարդալ գրել կը սորվին, այլ եւ հիւսել. զի այս փոքրիկներէն ոմանք դուլպայ կը հիւսեն: Ս. Պատրիարքը հարցումներ ուղղեց սանուհեաց՝ որոնց տուած ճարտար պատասխաններէն շատ գոհ մնաց: Ն. Սրբազնութիւնը որբուհիներուն ձեռագործներն ալ տեսաւ եւ գոհ մնաց: Խոստացաւ անոնց Ֆրանսերէն ձեռագործական լրագիր մը բերել տալ, անկէ ալ օգտուելու: Որբուհիները իրենց շնորհակալութիւնը յայտնեցին, եւ երգ մը երգեցին ի պատիւ Ն. Սրբազնութեան, որ Օր. Կատարինէ Քէմհաճեանի շինած իւղաներկ մէկ պատկերը առնելով գնաց: Ս. Պատրիարքը հարկ եղած հրահանգները տուաւ, եւ քիչ մը հանգիստ առնելով գոհունակ տպաւորութեան տակ մեկնեցաւ Բերա, իր բնակարանը:

— Վեհ. Սուլթանին դուսար Բաշի Նաիլէ Իշխանուհիին բարեպաշտական մասնակցութեան առթիւ Գալֆայեան Որբանոցին սանուհիները խիստ գեղեցիկ ձեռագործ մը նուէր պատրաստած են, որ այս օրերս պիտի մատուցուի յիշեալ Կայս. Գահոյից, շնորհաւորական եւ երախտագիտական ուղերձով մը:

— Ազգ. Հիւանդանոցի կալուածոց յանձնաժողովը վերջնապէս որոշեր է ի մօտոյ ծախու հանել, զանազան թաղերու մէջ Հիւանդանոցի մասնակի կամ ամբողջական սեփականութիւնը եղող կալուածները: Ասոնցմէ շատերը որ եւ է արդիւնք չեն բերեր արդէն ու անուանապէս միայն Հիւանդանոցի կը վերաբերին: Նոյն Յանձնաժողովէն Նշան էֆ. Ղաւքասեան Ոսկեղջիւրի գիւղերը գտնուող Հիւանդանոցի սեփական կալուածներն ու գետինները անձնապէս քննած եւ ցուցակագրած է: Յանձնաժողովը որոշած է ամէն թաղի մէջ ունենալ ներկայացուցիչ մը, որ հսկէ իր թաղին մէջ Հիւանդանոցի կալուածական իրաւունքներուն:

— Գում Գափուի Դըսի Թաղ. Խորհրդի անդամներէն Սամփան էֆ. Փափազեան եւ Մ. Լեւոն էֆ. Եղիսէեան տեղափոխութեան պատճառաւ հրաժարած ըլլալով՝ տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդը Գէորգ Յովակիմեան եւ Սարգիս Տօլմաեան էֆէնտիները ընտրելի ներկայացուցած եւ Ս. Պատրիարքը հաստատած է զանոնք:

— Թաղ. Ժողովոյ անդամ Սեպուհ էֆ. Տէմիրճիպաշեան, որ Բ. զօրաբանակի հայթայթիչ ըլլալով 7 ամիսէ ի վեր Էտիրնէ կը գտնուէր, երէկ առաւօտ Պոլիս վերադարձաւ:

— Երաժշտագէտ Յարութիւն էֆ. Սինանեան, որ այժմ Եգիպտոս կը գտնուի, մարշ մը նուիրելով Խտիվին՝ Ն. Բարձրութեան գնահատութեան արժանացեր է:

— Սարգիս Գույումճեան անուն վաճառական մը, [illegible] Ուսկիւտարի մէջ աղջկանց վարժարանի մը հաստատման:

— Ուսումնական Խորհուրդը երէկ գումարուեցաւ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին: Ս. Նախագահը շնորհաւորեց նոր ատենապետ Տօքթ. Տիգրան պէյ Ահէմեանը իր նոր պաշտօնին համար, եւ կարողութիւն մաղթեց, որուն ի պատասխան Ահէմեան պէյ իր երախտագիտութիւնը յայտնեց Ն. Սրբազնութեան հայրական քաջալերանաց ու գնահատման համար, խոստանալով ըստ կարի ծառայել ազգ. կրթական ճիւղին որքան ներեն իր միջոցներն ու կարողութիւնը: Ս. Պատրիարքը յետոյ ընդհանուր տեսութիւն մը ըրաւ ազգ. վարժարանաց ուսումնական ու մատակարարական վիճակին վրայ, եւ շեշտեց նախակրթութիւնը գործնական հիմանց վրայ դնելու պէտքը եւ այս սկզբամբ ուսմանց ծրագրին բարեփոխման կարեւորութիւնը, նշանակելով այս բարեփոխմանց ընդհանուր գիծերը: Նոյնպէս յիշեց վարժարանաց ներքին կանոնագրին, լրացուցիչ դասարաններու, կրթական ծրագրին կարեւորութիւնը, աւելցնելով թէ անհրաժեշտ էր փութացնել ներքին կանոնագիրը՝ որպէս զի վարժարանական ներքին կարգադրութիւններ միօրինակ ըլլան, ինչպէս նաեւ լրացուցիչ դասարաններու ուսմանց ծրագրերին ալ պատրաստութեան անհրաժեշտութիւնը, յիշելով որ այդ դասարանները Բերայէն դուրս ալ սկսած են կազմուիլ Գումգաբուի եւ Սկիւտարի վարժարաններուն մէջ եւս, եւ յոյս կայ որ օր մըն ալ Սամաթիոյ մէջ հաստատուի: Ապա Ն. Սրբազնութիւնը ձեռք առաւ ուսուցչաց բարոյական վիճակին բարձրացման ու մանկավարժական դասընթացքի կազմութեան խնդիրները, եւ կարծիք յայտնեց թէ արդի ուսուցչական մարմինը իր պարտականութեանց աւելի կարող եւ գիտակից վիճակի մը հասցնելու համար կարելի է տարւոյն ընթացքին մէջ [illegible] միայն մէկ երկու ճիւղերու վրայ դասախօսութիւններ կազմել, շաբաթը մէկ երկու ժամ: Իսկ մանկավարժական դասընթացքին գալով, Ն. Սրբազնութիւնը ծանոյց թէ այս տարի Կեդրոնական վարժարանին մէջ այս ճիւղն ալ սկսած է դասաւանդուիլ, որով ըստ բաւականի կրնայ պէտքը գոհացնել այս մասին ուսուցչական ընտրելիներու: Գալով վարժուհիներուն, կրնայ Բերայի լրացուցիչ դասընթացքի ուսմանց ծրագրին մէջ այս ճիւղն ալ ներմուծուիլ, պէտք եղած կարգադրութիւնները առնելով: Խորհրդականք իրենց շնորհակալութիւնն յայտնեցին Ս. Պատրիարքին եւ այս տեսութեանց վրայ կարծիքներ փոխանակուելով, որոշուեցաւ առանձին յանձնախումբեր կազմել յարակից ծրագրերը, հաւաքաբար կրկին նկատողութեան առնելու համար: Խորհուրդին յառաջիկայ նիստը տեղի պիտի ունենայ 15 օրէն:

Ուսումնական Խորհուրդին գումարումէն վերջը, առանձնապէս Տօքթ. Ահէմեան պէյ, ընկերակցութեամբ Հ. Ասատուր էֆ.ի, այցելեց Կեդրոնական վարժարանը, Նախակրթարանը եւ Մանկապարտէզը եւ իր մասնագիտութիւնը կազմող առողջապահական տեսակէտով քննութիւն մը կատարեց:

— Յակոբ էֆէնտի Ֆրէնկեան, հինգշաբթի իրիկուն յանկարծական մահուամբ իր մահկանացուն կնքեց Փանկալթիի մէջ: Հանգուցեալը ութսունամեայ էր. ծնած էր Կեսարիոյ, երկար տարիներ Կ. Պոլսոյ մէջ սեղանաւորութեամբ պարապած էր, Խնամակալութեան Սնտուկի Տնօրէն կարգուած եւ քանի մը տարի այդ պաշտօնը վարելով, Իւլուի [illegible] արժանացած էր:

Հանգուցեալը գործօն դեր մը կատարած էր Ազգ. Պատրիարքարանի շրջանակին մէջ. Քանիցս Քաղաքական Ժողովոյ եւ Տեղ. Խորհուրդներու անդամակցած եւ մասնակցած է կարգ մը Յանձնաժողովներու, միշտ արդիւնաւոր պաշտօնավարութեամբ: Կը յիշուի իր կատարած դերը Կեսարիոյ առաջնորդութեան վէճերուն մէջ, որոնք տարիներով զբաղեցուցած են Գերագոյն Ժողովը եւ 1860էն ետքը Ազգ. Ժողովը:

Ֆրէնկեան էֆ. ամէնէն գործօն անդամը եղած է այն Յանձնաժողովին որ 1884ին կազմուեցաւ եւ որուն ջանքերով ի հիմանց նորէն կառուցուեցաւ Պօյաճը գիւղի Ս. Երից Մանկանց եկեղեցին, ուր յառաջիկայ կիրակի կը կատարուի հանգուցեալին յուղարկաւորութիւնը:

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ՝ Աստուածատուր էֆ. Հորէնցի ընդ. Օրիորդ Արաքսեայ Կ. Էվրէնեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են, Տէր եւ Տիկին Տիգրան էֆ. Ս. Մանուկեան 216, Տէր եւ Տիկին Մկրտիչ էֆ. Ս. Մանուկեան 216, Տէր եւ Տիկին Բարսեղ էֆ. Ց. Իւթիւճեան 162, Չլօն եւ Զարեհ էֆ. Խորասանեան 216, Գրիգոր էֆէնտի Մելքոնեան 108, Տիարք Եղբարք Գարամանեան [illegible] 216, Տէր եւ Տիկին Միհրան էֆ. Մուրատեան 162, Տէր եւ Տիկին Յարութիւն էֆ. Պարամանեան 216, Սահակ էֆ. Համամճեան 108, Տէր եւ Տիկին Յարութիւն էֆ. Ասլանեան 108, Տօքթ. Նշան էֆ. Յակոբեան 108 ղրշ.:

— Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ՝ Վահան էֆ. Յ. Քէնճեանի ընդ Օր. Աննա Յ. Նուրեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի երկու օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս Տեարք Եղբարք Կիւլպէնկեան եւ Ընկերութիւն:

— Ի Պիլէճիկ հանգուցեալ Յարութիւն էֆ. Քէչէճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 95 ղրշ. նուիրած է Հիւանդանոցիս Բօյաճեան էֆ. Առաքել Պօլքէճեան:

(Հոգաբարձութիւն)

ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ

Խնամակալութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Աստուածատուր էֆ. Գ. Հորէնցի ընդ Օրիորդ Արաքսեայ Էվրէնեանի ամուսնութեան առթիւ Յովհաննէս էֆ. Թովմանեան ի Նիւ-Եորք հինգ օսմ. ոսկի նուիրած է հաստատութեանս:

Այսօրուան Հեռագիրներ

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԹՈՔԻՕ, 3 մարտ.— Ճապոնները կը շարունակեն իրենց գործողութիւնները՝ իրենց ձախ թեւին ծայրը որ միշտ կը յառաջանայ եւ Ռուսները ետ կը վանէ իրենց դիրքերէն:

— Օեամա մարէշալին ընդհանուր բանակատեղէն առնուած լուրերու նայելով Շինկ-Չինկի կողմերը գործող ճապոնական զինուորները, Չին-Հօ-Չէնկը գրաւելէ ետքը, շարունակեր են իրենց յառաջխաղացութիւնը: Հիմա Ռուսները կը հալածեն հիւսիսային կողմի ուղղութեամբ:

— Բէնսիքուէն յառաջացող ճապոնները յաջողապէս երեք դիրքերէ ետ մղեր են Ռուսները:

— Շա-Հոյի կեդրոնը գործող ճապոնները, Ռուսները դէպ ի հիւսիս վանելէ յետոյ, գրաւեցին Սան-Մոն-Բաօ-Ցեւն եւ Թիւ-Չին-Հօւն-Թսուն:

— Ռուսները հիմա կը ռմբակոծեն կեդրոնի ճապոնական դիրքերը:

ԼՈՆՏՐԱ.— Թօքիօյէն կը հեռագրեն թէ ճապոնական չորս զօրաբաժիններ Մուգտէնէ մօտեցած են տասնութ քիլոմէթրի չափ:

ԲԱՐԻԶ.— Բուրօբաթքին զօրավարը կը հեռագրէ թէ Ռուսները ետ մղեր են Ճապոններուն երեք յարձակումները՝ Բութիլովի բլուրին դէմ:

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Հեռագրական ասոց գործակալութիւնը երէկ իրիկուն կը ծանուցանէր թէ Ճապոնները կը սկսին յառաջանալ Ռուսներուն ձախ թեւին դէմ, ուր կատաղի ճակատամարտ մը տեղի ունեցած է: Ճապոնները գիշերը շարունակեր են յարձակողականը կեդրոնին դէմ՝ Էրլանի արեւելեան կողմին դիրքերուն վրայ յարձակելով, բայց առաւօտ ժամը 9ին ետ մղուեր են: Ճապոնները, մշուշին եւ մթութեան պաշտպանութեամբ, յարձակեր են Բութիլովի բլուրին դէմ, սակայն նորէն ետ մղուեր են: Կէսօրին ալ երրորդ յարձակում կատարուեր է, դարձեալ առանց յաջողելու: Ճակատամարտը կը շարունակէ: Երկու կողմին կորուստը ահագին է:

— Սալաթէւէն առնուած ուրիշ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ճապոնական չորս զօրաբաժիններ Լիաօ-Հոյի մէջ Ռուսներուն ձախ թեւին շուրջը դառնալով Սավինրու ժամեր են՝ Մուգտէնի արեւմտեան կողմէն տասնութ քիլոմէթր հեռու, ասոնց գնացքը յապաղման ենթարկեր են Բուրօբաթքին զօրավարին կողմէ ղրկուած ռուս զինուորներ: Յուսալի է որ այդ ռուս զինուորները յաջողին ետ մղել ճապոնները, վասն զի հակառակ պարագային կացութիւնը շատ ծանրակշիռ պիտի ըլլայ Ռուսներուն համար, քանի որ ճապոնները մօտեցած են Մուգտէնի:

— Պետերպուրկի զինուորական շրջանակներուն մէջ կը յուսացուի որ Բուրօբաթքին զօրավարը սպառնալից կացութենէ մը պիտի ազատի, ուժգին հակայարձակում մը կատարելով:

(Միւս հեռագիրները եւ ուրիշ կարեւոր հեռագիրներ հրատարակուած են այսօրուան մեր Գիշերուան Հեռագիրներուն մէջ):

ՎԻԵՆՆԱ.— Քաղաքական շրջանակներուն մէջ զրոյց կայ թէ Պէլկրատի ռուսական ներկայացուցիչը կ'աշխատի Անգլիոյ մօտ, որպէս զի դիւանագիտական յարաբերութիւնները վերսկսի Սերպիոյ հետ:

Տե՛ս Դ. երես ճապոնական Թէյի ծանուցումը:

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Ազդ.— Կը ծանուցուի Օսմ. «Քոնսօլիտէ 4%» պարտաթուղթ ունեցողներուն թէ 30 թիւ կտրօնին, որուն պայմանաժամը 1905 մարտ 1/14ին է, ինչպէս նաեւ վերջին փետր. 1/14ի վիճակահանութենէն «ամորթի» եղած պարտաթուղթերուն վճարումները յառաջիկայ մարտ 1/14էն սկսեալ պիտի կատարուին Օսմ. Պանքային Կ. Պոլսոյ, Բարիզի եւ Լոնտոնի «կիշէ»ներուն մէջ: 5—13

Կ. Պոլիս 25 փետր. 1905

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 18 Փետրուար			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Միաց.	Օ.Ռ.	98	15
Ամէնէն բարձր գին	»	98	25
Ամէնէն վար գին	»	98	11
Րումէլիի Երկաթուղի գոյ	Ֆր.	130	—
Ամէնէն բարձր գին	»	131	—
Ամէնէն վար գին	»	130	—
ԲԱՑՈՒՄ 19 Փետրուար			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացն. Բ.Կ.		98	14
Րումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	130	12
Շիրքէթի Խայրիէ		30	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		16	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Յունական Պանքա		432	—
Տէրքօս		251	50
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	05
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		6	30
» ժուիսանս		2	10
» պարտաթուղթ		488	—
Բարափ Կ. Պոլսոյ		511	—
Թրոնավոլ		96	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբթիէն Ա		299	—
» » « Բ		268	50
Լավրիոն		49	50
Անատոլի երկթ. բաժնեթուղթ		13	—
» » պարտաթղթ.		527	—
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	—	—
» » » չէք	»	110	17½
Բարիզ » »	Ֆր.	22	82½
» » » չէք	»	—	—
Պերլին առանց չէք	մարք	18	58
Վիեննա չէք	ֆիոր.	21	78
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ			
20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	97	23
Անգլիական ոսկի	»	110	02
Բօլ Էմբերիալ	»	90	—
Բրիմիէ	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	08
Մէթալիք	«	—	—
Րուպլի Թղթադրամ	Օ. Ռ.	3	58

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազդ.—Օսմ. Հանրային Պարտքի վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ Մանիսալիճի ձկնորսութեան տուրքը չորս տարուան համար վարձակալութեան պիտի տրուի, յառաջիկայ 1/14 մարտէն սկսեալ: Մասնակցիլ ուզողները կրնան դիմել, հարկ եղած երաշխաւորութեամբ ձկնորսութեան վերատեսչութեան, Կ. Պոլիս, կամ Հանրային Պարտքի վարչութեան Պրուսայի եւ Պանտրմայի ճիւղերուն:

Ընդհ. Տնօրէնութիւն

փետր. 17/2 մարտ 1905 2—4

⁂

Ազդ.— Օսմ. Հանր. Պարտքի վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ թէ 1904 մարտ 1/14էն սկսեալ հարիւրէն երկու (2%) տոկոս մը պիտի վճարուի Փոփոխեալ Միացեալ պարտքի (Իւնիֆիէ) թղթերուն 3 կտրոնին: Վերջինիս թղթերուն տոկոսը պիտի վճարուի մինչեւ 1/14 օգոստ. 1905՝ կտրոնին վրայ նշանակուած բոլոր քաղաքներուն մէջ, իսկ այդ պայմանաժամէն վերջը պիտի վճարուի միայն Կ. Պոլսոյ մէջ: 3—5

⁂

Օսմ. 4% Բրիօրիթէ փոխառութեան պարտաթուղթերու տէրերուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1905 մարտ 1/14ին լրացող թիւ 29 կտրօնին փոխարէնը, ինչպէս նաեւ 1905 փետր. 1/14ի 28րդ վիճակահանութենէն ամորթի եղած պարտաթուղթերու փոխարէնը պիտի վճարուի կտրօնին վրայ նշանակուած բոլոր քաղաքներուն մէջ, յառաջիկայ մարտ 1/14էն սկսեալ: 3—5

14/27 փետր. 1905

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852
Ա. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
396 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
ԽԱՆԻ ՑԱՐԵՍՋԱՐԵԱՆ ՎՐԱՅԻ ՅԱՐԿԸ
([illegible] դիմաց)

Նուրբ, հաշտակամ եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստուին, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, [illegible], ծամումի դիւրութիւն, եւ ակռա արտասանութեան երաշխաւորեալ: Ինչպէս նաեւ կատարելագործեալ ագռաներու միջոցաւ առանց ցաւի ատամհանութիւն: 42

Ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէսօր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունուին:

4% ՕՍՄ. ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՈՒՆ

Ա. Սեռի

Այս փոխառութեան պարտաթուղթի տէրերուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը յառաջիկայ մարտ 1ին լրացող վեցամսեայ տոկոսները պիտի վճարուին այդ թուականէն սկսեալ Օսմ. Պանքային Ղալաթիոյ կեդրոնատեղիին արժէթղթերու դիւանին կողմէ: 20 անգլ. ոսկի անուանական արժէք ունեցող իւրաքանչիւր պարտաթուղթի՝ 44 ղրուշ ոսկեդրամ, ներկայացուելով [illegible] պարտաթուղթերը, որոնց վրայ դրոշմ պիտի փակցուի:

Կրկնակ օրինակներով ներկայացուելիք «պօրտըրօ»ներուն «ֆորմիւլ»ները պարտաթուղթի տէրերուն տրամադրութեան տակ պիտի դրուին մարտ 25էն սկսեալ: 7—25

5/18 փետր. 1905

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Ազդ.— Օսմ. հարիւրին չորս տոկոսով քոնսոլիտէ պարտաթուղթ ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ անոնց թիւ 18 կտրօնը, որուն վճարման պայմանաժամը 1899 մարտ 1/13ին էր, եթէ մինչեւ յառաջիկայ փետր. 28/մարտ 13 չներկայացուին գանձման համար, անվաւեր պիտի նկատուին:

Կ. Պոլիս 14 փետր. 1905 10—12

ՓԼՈՒԶՈՒՄ!
ՇԸՄԻԶԸՐԻ ԽՈՒՆԻՎԵՐՍԷԼ
399, Բերա Մեծ Փողոց, 399
ԲՌՆԱԴԱՏՈՒԱԾ ՎԱՃԱՌՈՒՄ
Սկսեալ 1905 փետր. 14)27
Շաբաթ օրէն
ՓԼՈՒԶՈՒՄԻ ՊԱՏՃԱՌԱՒ
ԱՆԼՈՒՐ ԳԻՆԵՐ
65 4—15

PHOENIX ASSURANCE L Co.
«ՖԻՆԻՔՍ»

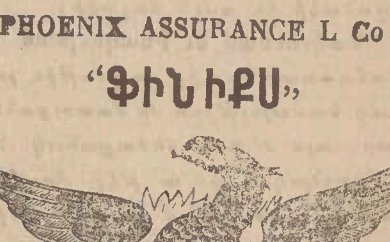

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1782 ԻՆ
ԵՒ ԳՈՐԾԵԼ Ի ՊՈԼԻՍ 1869ԷՆ Ի ՎԵՐ
ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
Դրամագլուխ եւ պահեստի դրամ
Անգլ. ոսկի 4,218,000

ՖԻՆԻՔՍ առաջին հրդեհի դէմ Ապահովագրական Ընկերութիւն մըն է, ծանօթ իր պատուաւորութեամբ եւ վնասուց մէջ իր անմիջական վճարումներով:

ՖԻՆԻՔՍ կ'ապահովագրէ հրդեհի եւ կայծակի դէմ ամէն տեսակ անշարժ եւ շարժուն ստացուածք, յոյժ նպաստաւոր պայմաններով:

Ընկերութեան նշանաբանն եղած է. ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ եւ ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄՆ ՎՆԱՍՈՒՑ: Ցա՛րդ վճարած է աւելի քան 27,000,000 անգլ. ոսկի:

Ընդհ. գործակալ Պոլսոյ եւ գաւառաց: Գ. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ
Վիթալիս խան, Պանք Օթօմանի քով Ղալաթիա:

Փոխ գործակալք ի Պոլիս
ՌՈՒԲ. ԱՐԻԿԵԱՆ — ՃԻՎԱՆ ԹԷՔԷԵԱՆ
Էմին պէյ խան — Վէզիրեան խան
45 — [illegible]
8—50 — Ա. ԷՆՖԻՃԵԱՆ

ԱՄԷՐ ԲԻՔՈՆ

Société Producteur de France, Péra
Ֆրանսական արտադրութեանց Ընկերութիւն Բերա

ԱՄԵՆԱԲԱՐՁՐ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄՆԵՐՈՒ ԱՐԺԱՆԱՑԱԾ ԶԱՆԱԶԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

AMER PICON
PHILIPPEVILLE
G. PICON
AMER PICON

ԱՄԷՐ ԲԻՔՈՆԸ, ամէնէն շատ քինքինա պարունակող ու կազդուրիչ ըմպելին, պատրաստուած է ալժերիական հողի յատուկ տունկերով: Իր կազդուրիչ ու հակատենդային յատկութիւններուն համար է որ կը յանձնարարուի անոր գործածութիւնը: Առտուան անօթի փորանց կամ ճաշէն առաջ առնուած ատեն՝ բարերար ազդեցութիւն մը կ'ունենայ: Այդ ըմպելիքը շնորհիւ՝ մարդուս սպառած ուժերը կը վերանորոգուին եւ տենդէ զերծ կը մնայ:

Ծանօթ.— Անխիղճ մարդիկ մեր վաճառանիշը կեղծած ըլլալնուն, Ամէր Բիքոն սպառող մեր բոլոր յաճախորդներուն խորհուրդ կու տանք առաջնակարգ տուներէ միայն գնել, որպէս զի կեղծերը չառնեն. պէտք է պահանջեն որ շիշերը Իւնիօն տէ Ֆապրիքանի դրոշմը կրեն:

Միակ Ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ մէջ
Պ. Լ. ԲԱՐՄԱ,
Պ. Պ.

Բ. Պոնամի		Ղալաթիա
Ա. Ռէչչիօ		»
Էքօնօմիք Գոօբէռաթիվ		Ղալ. եւ Բերա
Ռօզառիօ Սիւսօնէ	»	
Բորտօզարօլօ եւ Մէյէթիոտէս	»	
Ժ. Սթավրօբուլօ	»	
Քօթթօքի եղբարք	»	
Վենեան Գուտալեան	(դեղագ.)	Կ. Պոլիս
Մէհմէտ Բէհճէտ	»	»
Տ. Մեզիքի որդի եւ Ընկ.	»	»
Մ. Մեզիքի	»	»
Թ. Լինօ	»	»
Գ. Սեֆերեան	»	»
Ժ. Վօնթիգիանոս եւ Ընկ.	»	»
Էմիլ Լոննըյան		Բերա
Տէմէթրաքօբուլօ եղբ.ք եւ Ընկ.		»
Թ. Սարքեսեան Բերա, Կ. Պոլիս, Ղալաթիա		
Գօն Մարշ		Բերա

եւն. եւն. եւն. 34 33—50

Ծաբանական Թէյ

Թէյը, որ այսօր գրեթէ բոլոր ժողովուրդաց գլխաւոր ըմպելին դարձած է, այնքան բազմաթիւ տեսակներ ունի որ, արդարեւ գործածողներուն համար բաւական դժուար է լաւ ընտրութիւն մը ընել։ Այդ տեսակներէն ոմանք նշանաւոր են իբր անուշահոտ եւ քաղցրաբոյր, ոմանք ալ թէեւ նոյնքան անուշահոտ համ ու հոտ չունին, գերազանց են սակայն իբր կազդուրիչ եւ զօրացուցիչ. վերջապէս իւրաքանչիւր թէյ իր ուրոյն յատկութիւններն ունին որոնք զինքը կը զանազանեն ուրիշ տեսակներէ։

Սակայն կայ թէյ մը, որ այդ յատկութեանց ամէնէն կարեւորները կը միացնէ իր վրայ, այսինքն՝ գոյն, համահոտ եւ մանաւանդ կազդուրիչ եւ զօրացուցիչ ազդեցութիւն մը, եւ այդ թէյն է Ծաբանի թէյը, որ այդ յատկութեանց շնորհիւ կը յարմարի ամէ՛ն տարիքի ու կազմութեան, ամէ՛ն կլիմայի եւ եղանակի եւ ամէն ճաշակի։

Նավրուեան եւ Իսագուլեան բէյի մեծ վաճառատունը, իր բազմաթիւ յաճախորդաց ծառայութիւն մը մատուցանելու համար, այս անգամ մեծաքանակ ներածած է Ծաբանական զուտ թէյ մասնաւոր եւ [illegible] տուփերով ու կը հրաւիրէ օգտուիլ այս առիթէն բոլոր անոնք, որ կը փափաքին ունենալ թէյ մը՝

Համով, հոտով, առողջապահիկ եւ կազդուրիչ։

Սոյն վաճառատան մէջ կան նաեւ հնդկական, չինական, Սէյլան եւ Ճավայի ամենալաւ տեսակ թէյեր։ 58 38—40

Ուշադրութիւն մարքայի

Khedivial Mail Line

(Քետիվիալ Մէյլ Լայն)

Շոգենաւային Ընկերութ.

Շաբաթական ամենէն արագ երթեւեկը Պոլսոյ եւ Աղեքսանդրիոյ միջեւ.

Բէհնս Ապպաս շոգենաւը, նաւապետ Անտէրսըն, յառաջիկայ երեքշաբթի, 7 մարտ 1905, (Ն. Տ.) ժամ 3ին պիտի մեկնի Աղեքսանդրիա, հանդիպելով Միտիլլի, Իզմիր եւ Փիրէա։

Աղեքսանդրիա կը ժամանէ շաբաթ առաւօտ. իսկ Աղեքսանդրիայէն Պոլիս ճամբորդող շոգենաւերը կը ժամանեն ամէն կիրակի, կէսօրէն առաջ ժամը 4ին (Ն. Տ.)։

Տեղեկութեանց համար դիմել Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Ղալաթիա, քարափին վրայ, Մէյմէնէթլի խան, իսկ մասնաճիւղը, Պոլիս, Վալիտէ Սուլթան խան։

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑ

Որք ամսական երկու անգամ կը բանին Լիվըրբուլի եւ Նիւեորքի միջեւ.

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Իվէռնիա	13900	[illegible]	559
Սաքսոնիա	13900	[illegible]	4841
Լուքանիա	12952	[illegible]	3249
Քամբանիա	12950	[illegible]	3248
Ուլթոնիա	8845	[illegible]	3936
Ումբրիա	8128	[illegible]	3935
Էթրուրիա	8120	[illegible]	3358
Սէրվիա	7392	[illegible]	3131
Աւրանիա	7269	[illegible]	16

Դիմել առ ՃՕԼԻ Է ՍԻԿԸՐ Joly et Seagor

22 - 50

Մէյմէնէթլիկ խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 14

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻՆ

Ժամանակացոյց կառախմբ. երթեւեկ.
1905 մարտ 1 (Ն. Տ.) չորեքշ. օրէն սկսեալ

ԳՕՆԻԱ — ԷՐԷՅԼԻ — ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ		622
		Առ. Ե Ժմ.
Կայարան		Առաւ.
Գոնիա	մկն.	11 —
Գուշլին խան		11 31
Չումրա		12 15
Արըգ Էօրէն		12 43
Մանտասուն		1 12
Գարաման	ժմն.	1 43
	մկն.	1 58
Սիտրովա		2 24
Այրանճը-Տէրպէնտ		3 14
Ալուճա		3 50
Էրէյլի	ժմն.	4 15
	մկն.	4 35
Պուլկուրլու ժմն.	իրիկ.	4 50

ԴԱՐՁ		621
		Առ. Ե Ժմ.
Կայարան		Իրիկ.
Պուլկուրլու	մկն.	5 5
	ժմն.	5 23
Էրէյլի	մկն.	7 20
Ալուճա		7 47
Այրանճը-Տէրպէնտ		8 31
Սիտրովա		9 13
Գարաման	ժմն.	9 37
	մկն.	9 52
Մանտասուն		10 25
Արըգ Էօրէն		10 54
Չումրա		11 30
Գուշլին խան		12 6
Գոնիա ժմն.	իրիկ.	12 35

ՍԻԿԱՐԻ ԹՈՒՂԹ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Կայսերական հրամանով արտօնեալ սիկարի թուղթի վաճառման անանուն Ընկերութիւնը կը ծախէ սիկարի թուղթեր ամէն մէկ տետրի վրայ նշանակուած թրքական վիճակահանութեան (Արեւելեան Երկաթուղւոյ) թիւեր։ Այս թիւերն ունեցողները իրաւունք ունին իւրաքանչիւր վիճակահանութեան մասնակցելու որ երկու ամիսը անգամ մը տեղի պիտի ունենայ, եւ պիտի շահին հետեւեալ կերպով.

1	վիճակ	պիտի	շահի Ա	թիւ	շահողը	1	անձ	դահեկան	10000	
1	»	»	» Բ	»	»	1	»	»	1000	
2	»	»	» Գ	»	»	2	»	»	500ական	
6	»	»	» Դ	»	»	6	»	»	300	»
12	»	»	» Ե	»	»	12	»	»	100	»
28	»	»	» Զ	»	»	28	»	»	50	»
850	»	»	» Է	»	»	850	»	»	10	»

900 թիւեր պիտի շահին իւրաքանչիւր վիճակահանութեան։

Ուշադրութիւն. սիկարի թուղթի տետրեր ունին թիւ մը եւ թուական որ վիճակահանութեան կրնալ մասնակցելու համար։

Մեր սիկարի թուղթը Վիեննա կայսերական դպրոցը անալիզ եղած եւ հաստատուած է ամենազնիւ տեսակէ եւ առողջութեան օգտակար ըլլալը։

Ուրեմն գնեցէք մեր թուղթը որ 10 փարա է եւ իւրաքանչիւր տետրը 100 երես **միեւնոյն ժամանակ պիտի շահիք ոսկի դահեկան 10,000։**

Անմիջապէս կը վճարուին ամէն վիճակահանութեան վերջ երբ շահողը սիկարի թուղթի տետրի շահող թիւով ներկայանայ Սալոնիք՝ Սալոնիքի պանքան։ Կ. Պոլիս, Սալոնիքի պանքան։ Իզմիր. Աթէնաուլա եղբարց Ընկերութեան ընդհանուր գործակատարներուն եւ ուրիշ տեղեր Ընկերութեան բոլոր գործակատարներուն։ 8—104

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

7 1905 Յուն. 1էն ցնոր տնօրինութիւն։ 5—10

Վոսփորէն կամուրջ

2	Պէյքոզ. Իսկիւտար.
2 10	Գուզգ. սկիւտար.
1 30	Ա. հիսար. գնտ. պէպ. արնավ. գրչ. չէնկք. պէյլպ. օրթ.
2 40	Գուզկ. սկիւտար.
1 30	Ենիմ. մէզպ. պյքտ. Թարպ. Եէնիք. սԹՆ. միրկ. պէշ.
2 20	Միրկ. ը. հիս. Պէպէք. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշիկթաշ.
2	Պէյք. Բշչ. Չպք. Գանլճ. Ա. Հիսար. Գնտ. Վնք. Չէնկ. Պէյլ. գուզկ. պէշիկ.
3 20	Գուզգ. սկիւտ.
2 15	Ենմ. մէզք. պյքտ. Թրպ. Եէնիք. միրկ. պէշիկ.
3	Սթէն. միրկ. ը. հիսար. պէպ. արն. գրչ. Օրթ. պէշկթ.
3 45	Գուզկ. սկիւտ.
3	պէյք. բաշչ. չուպ. գանլ. ա. հիս. գնտ. պէշկ.
2 25	Ռ. ա. գավագ. Եէնմ. մէզր. պյքտ. Թարպ. պէյք. ա. հիսար վանիք. չէնկ. պէյլ. գուզկ. պէշկթ.
4	Օրթ. գուզկ. սկիւտ.
4 30	Սկիւտար.
3 15	Եէնմ. մէզպ. պյքտ. Թրպ. Եէնք. միրկ. պէշիկ.
3 50	Սթէն. միրկ. ը. ա. հիսար. գնտ. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պէշկթ.
4 30	Չնկլ. պէյլ. Գուզգ. պէշկ.
5 15	Գուզգ. սկիւտ.
4 30	Պէյք. բշչ. չուպ. գանլ. ա. հիս. գնտ. պէյլ. պէշկթ.
5 40	Ռ. հիսար. վանք. չէնկք. պէյլպ. գուզկք. պէշիկթաշ.
5 20	Օրթ. պէշիկթաշ սկիւտար.
4 23	Ռ. ա. գավագ. Եէնմհլ. մսպ. պյքտ. Թարպ. Եէնք. սԹէն. միրկ. ը. հիսար. պէպ. պէշիկ.
5 30	Պէպ. արնվտ. օրթք. պէշիկթաշ։
6 55	Պէշիկ. գապաթաշ։
5 21	Թրպ. պէյգզ. բաշչպ. չուպլ. գանլ. ա. հիսար. գնտ. պէպ.
5 45	Եէնիմ. մէզրպ. պյքտ. Թրպ. Եէնք. միրկ. ը. հիս. պէպ. արնվ. գուրչ. օրթ. պէշկթ.
7 40	Գուզգ. պէշիկթաշ.
7 50	Արնվտք. կանլիք. չէնկլք. պէյլպ. օրթք. գուզ. պէշիկթաշ։
8	Եէնիմ. մէզրպ. պէյքտ. Թարպ. Եէնիք. սթէն. միրկ. ը. հիսար. պէպ. արնավտք. գուրչ. օ. թ. պէշիկթաշ։
8 4	Ռ. ա. գավագ. մէզրպ. պէյք. Թրպ. պէյք. բաշչպ. չուպլ. գանլ. ա. հիսար. գնտ. վանիք. չէնկ. պէյլպ. գուզ. պէշիկթաշ։
8 55	Պէյգ. բաշչ. Եէնք. չուպլ. սԹէն. գանլ. միրկ.
9 30	Եէնիմ. մէզ. պէօյք. Թարպ. Եէնիք. միրկ. ը. հիսար. պէպ. արնվտ. օրթ. պէշիկ.
10 10	Պէյգ. Եէնիք.
10 30	Պէգ. բաշչպ. չուպլ. գանլ. ա. հիսար. գնտ. չէնկք. պէյլ. գուզկ. պէշիկ.
11 20	Օրթ. գուրչ. սկիւտ.
11 30	Կանլիք. պէշիկթ.
10 15	Պէյգ. բաշչ. Եէնիք. չուպլ. սԹէն. գանլ. միրկ. ը. ա. հիսար. գնտ. պէպ. արնվտ. չէնկ. պէյլ. օրթ. գուզկ. պէշիկ.
11	Եէնիմ. մէս. պէօյք. Թարպ. Եէնիք. միրկ. ը. հիսար. պէպ. արնվտ. օրթ. պէշիկ.

Կամուրջէն Վոսփոր

2 31	Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ը. հիս. միրկ. սԹն. Եէնք. Թրպ. պէօյք. մէս. Եէնմ. ռ. ա. գավագ։
2 45	Գապթ. պէշկթ. իսկ. գուզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. արնվ. վնք. պէպ. գնտ. ա. ը. հիս. միրկ. գնլ. սԹն. Եէնք. բշչ. պէյգզ. Թրպ.
2 50	Գուզկ.
3 —	Պշկթ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. գնտ. ա. հիս. գանլ. չպուգ. բշչ. պէյգօզ
3 20	Պշկ. Գզկ.
3 35	Պէշկթ. չէնկք.
3 50	Պէշկթ. սկիւտ. օրթ.
4 5	Պէշկ. օրթ. գրչ. արնավ. պէպ. ը. հիսար միրկ. սԹն. Եէնք. Թրպ. պէօյիւք. մէս. Եէնմ.
4 20	Գապթ. պշկ. գուզկ. պէյլ. չնկլ. ա. հիս.
5	Սկիւտ. Օրթ.
4 50	Գզկ.
5	Պէշկթ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանիք. գնտ. ա. հիսար գանլ. չպուգ. բաշչպ. պէյգ. Թարպ. պէօյք. մէզ. Եէնմ.
6	Գապթ. Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ը. հիս. միրկ. սԹէն. Եէնք. Թրպ. պէօյք. մէս. Եէնիմ. ռ. ա. գավագ
7 15	Պէպ. գնտ. ը. ա. հիսր. միրկ. գանլ. սԹէն. չպուգ. Եէնիք. բաշչ. Պէյգ
6 45	Պշկ. Իսկ. գուզկ. օրթ. Պէյ. չէնկ. գրչ. արնվ. վանիք.
7 30	Սկիւտարէն գուզկ.
7 30	Պէշկթ. օրթ. արնվ. պէպ. ը. հիս. միրկ. Եէնք. Թրպ. պէօյք. մէզպ. Եէնմ.
9	Պշկթ. Թրպ.
8 15	Գապթ. պէշկթ. սկիւտ.
8 45	Պշկ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանիք. գնտ. ա. հիսար. գանլ. չպուգ. բշչ. պէյգօզ.
9 50	Միր. Եէնք. պէյգօզ.
9 10	Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ը. հիս. միրկ. սԹն. Եէնք. Թրպ. պէօյ. մէս. Եէնմ.
10 25	Պէշկթ. գնտ. ա. հիսար գանլ. չպուգ. բշչ. պէյք. մէսպ. ը. ա. գավագը
9 45	Պէշկթ. գուզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. արնավ. Պէպէք. գնտ.
10 30	Պշկ. պէպ. միրկ. սԹն. Եէնք. Թրպ. պէօյ. մէս. Եէն.
10 30	Սկիւտար
10 45	Գպթ. պշկ. Իսկ. օրթագեօյ
10 50	պէշկթ. Գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանիք.
10 45	Պէշիկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ը. հիս.
11 25	Սկիւտ. Գուզկ.
11 30	Պշկթ. միրկ. սԹէն. Եէնք. Թրպ. պէօյք. մէս. Եէնմ.
11 35	Պէշկթ. պէյլ. գնտ. ա. հիս. գանլ. չպուգ. բաշչպ. պէյքօզ
11 40	Պէշիկ. օրթ. Գրչ. արնվ. պէպ. ը. հիս. միրկ. Եէնք.
11 50	Գուզ. պէյլ. չէնկ. վանիք. պէպ.
12 10	Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ը. հիսար. միր. Եէնք. սԹէնտ.
12 15	Պէշիկ. գզկ. պէյլ. չէնկ. գանլ. ա. հիս. գանլ. բաշչպ. պէյք.
12 15	Եէնք. Թրպ. պէօյք. մէս. Եէնմ.

Առաւօտը դէպ Գապաթաշի եւ Սիրքէճիի միջեւ ամէն օր կէս ժամը անգամ մը երթեւեկութիւն կը կատարուի, ժամ 2.45էն մինչեւ 12.15։

Պէշիկթաշի եւ Սկիւտարի միջեւ, ամէն օր կէս ժամը անգամ մը երթեւեկութիւն մը կը կատարուի, ժամ 2էն 12 30։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
10,000,000 ՕՍՄ. ՈՍԿԻ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՎ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Եէնի ճամի
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բերա, Շիւտակ ճամբան Թ. 347

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂՔ

Ատալիա, Ատանա, Այտըն, Աֆիոն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղեքսանդրիա, Էտիրնէ, Էնկիւրի, Պաղտատ, Պասրա, Պէյրութ, Պրուսա, Գասթէմունի, Գավալա, Տէտէ Աղաճ, Էսկիշէհիր, Երուսաղէմ, Դամասկոս, Գոնիա, Լառնագա, Լիմասօլ, Գահիրէ, Մէրսին, Միտիլլի, Մանսուրա, Նիկոսիա, Ուշաք, Բորդ-Սայիտ, Սալոնիկ, Սամսոն, Սէրէզ, Իզմիր, Տրապիզոն, Սուրիական Տրիպոլիս եւ Սկիւպ։

Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուի (գօնթ-գուրան) փոխատուութիւն կ'ընէ, արժեթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (պոլիցա) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը զեղչէ։ Թուրքիոյ եւ օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէքեր, վարկագիրներ եւ հեռագրական օրտիններ կու տայ։

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժեթուղթեր եւ արժէքաւոր առարկաներ կ'ընդունի ու կը պահէ։

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կտրօններ եւ փոխանակագիրներ կը գանձէ, առեւտրական հրամաններ կը գործադրէ, զանազան տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ'առնէ ու կը ծախէ։

Օսմ. Պանքան հետեւեալ պայմաններով դրամ պահեստի կ'ընդունի.—

2 տարի պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 100էն 3 ու կէս տոկոս կու տայ. մէկ տարի պայմանաժամով պահեստի համար՝ տարեկան 100էն երեք։ 6 ամիս պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 2 առ հարիւր, 3 ամիս պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան $1\frac{1}{2}$ առ հարիւր։

Պոլսոյ գործակալութիւնը վերոյիշեալ բոլոր գործառնութիւնները կը կատարէ, եւ ասկէ զատ ապրանքներու վրայ փոխատուութիւններ կ'ընէ եւ գօնսինեասիոնով եւ ազատ ապահովութեամբ ապրանքներ կ'ընդունի։

Բերայի մասնաճիւղը նմանապէս կը կատարէ Պանքային վերոյիշեալ բոլոր գործառնութիւնները (բացի ապրանքներու վրայ կատարուածներէն), եւ անմիջապէս ստանձնելու պայմանաւ կը գնէ եւ կը ծախէ զանազան վիճակահանութեանց արժեթուղթեր, ինչպէս Վիլ տը Բարիի, Բուտլէյի երկաթուղեաց, Հելլենական կամ Թուրքական վիճակահանութեան արժեթուղթեր եւն. եւն.։ Պոլսոյ գործակալութիւնը եւ Բերայի մասնաճիւղը կը ծախեն նաեւ Ռումէլի Երկաթուղեաց արժեթուղթերու բրոմէսները եւ Օսմ. Պանքային Թուրքիոյ մէջ հաստատուած միւս բոլոր գործակալութիւններուն նման կ'ընդունին տարեկան 2% տոկոսով մինչեւ 10 օսմ. ոսկի, ընթացիկ հաշիւ բանալով։

Օսմ. Պանքան $3\frac{1}{2}$% Ֆրանսական եւ 3% Գերմանական Ռանթերու փոխարէն գուփոններ փոխ կու տայ, պզտիկ ընթացիկ հաշուի դրութեամբ. յիշեալ Ռանթերը՝ պահեստի դրուած արժեթուղթերու յատուկ տուփին մէջ կը պահուին։ Պահեստի դրուածներու քանակին աւելնալուն համեմատութեամբ, եղած փոխատուութիւնն ալ հետզհետէ կ'աւելնայ։

PAPIER FAYARD ET BLAYN

Կը բուժէ հարբուխը, կուրծքի բորբոքումները, յօդացաւը, ծմլում, [illegible]
Անհաման դեղ այտուցներու եւ կոշտի համար։
Կը գտնուի բոլոր դեղարաններու մէջ. (փնտռել մեր ստորագրութիւնը)։ 8—11

LE PHENIX AUTRICHIEN
ՓԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ

ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՐՏՕՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Հիմնուած 1860ին Վիէննայի մէջ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ

Հրդեհի ճիւղ 17,000,000 Քր. Կեանքի ճիւղ 31,008,000 Քր. Ծովային ճիւղ 15,264,915 Քր.

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է, Կ. ՊՈԼԻՍ, ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

Գրասենեակները, Կ. Պոլիս, Ալեմանեան խան։

Լիազօր Ներկայացուցիչ
12 - 50 23 Գ. ՖԷՐԱՏԵԱՆ

Ծանօթ.—Գաւառներու մէջ լաւ եւ գործունեայ գործակալներ կ'ընդունուին։

ՌՕՍԻԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐՈՒԹԵԱՆ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆԵԱԼ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Պետերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու [illegible] դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,664,467 Ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	143,585,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	314,768,000 »
1901 տարւոյն մէջ գանձուած ապահովագին ու տոկոս	56,585,800 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Ազարեան խան, Վայվոտա, Ղալաթիա։
Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՒՐՊԻՒԶ 11 16—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդմէջ Հըլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Դաճօ	1437	Գոգօ	1011	Մալթօ	724	Ռօզարիօ	186
Ալէբբօ	3807	Դէլիօ	1966	Կրատօ	1695	Մարթէլլօ	2278	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Դորօ	895	Հիբօ	775	Մոնտէպէլլօ	3769	[illegible]	1735
Արիօսթօ	2277	Դրօն	4311	Հիտալկօ	1581	Մուրիլլօ	3557	Սիլվիօ	1193
Գօսանօ	1822	Էտինօ	987	[illegible]	3124	Միլօ	1057	[illegible]	1203
Գարարինօ	1264	Էուրօ	1383	Հորաթիօ	3080	[illegible]	1735	Թասսօ	1323
Գրաֆօ	1076	Ֆրաքօ	1713	Հումպէր	885	[illegible]	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Գրիւնօ	841	[illegible]	514	Իտահօ	2554	Նէրօ	1033	Թորինօ	3327
Գըֆֆալօ	4481	Էկօ	2464	[illegible]	5446	Օհիօ	4180	Թոլէտօ	1470
Գէյրօ	1271	Էլտօրատօ	1520	Ժիւնօ	1060	Օթէլլօ	4636	[illegible]	487
Գալիպսօ	1837	Էրատօ	1841	[illegible]	1958	Օրլանտօ	1585	[illegible]	2429
Գամէօ	1244	[illegible]	954	Կոլբինօ	2207	[illegible]	687	Վասքօ	1914
Գոզօ	1694	Ֆինլանտօ	1828	[illegible]	1760	Պօլօ	510	Վոլօ	1289
Զիրգոն	2729	Ֆլամինկօ	249	Լէօ	1053	[illegible]	3229	Վ. Ուիլսըն	2396
[illegible]	1831	Ֆրանչիսքօ	4532	Լէբանթօ	2272	[illegible]	1683	Եէտօ	1350
Կլիօ	1697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	3643	Ռօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գոլորատօ	4255	Կիկանօ	1143	[illegible]	878	Ռոմէօ	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած են։
Ալէքօ շոգենաւը, նաւապետ Հիք։
Ալեբբօ շոգենաւը, նաւապետ Ռէյմուր։

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուին։
Օսրիօ շոգենաւը, նաւապետ Հէյգ, մարտ 27ին։
Թասսօ շոգենաւը, նաւապետ Թարն, ապրիլ 15ին։

Դիմել առ Գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՕՍ
Թիւ 22—24, Քիւրքճիւ Միւլէթ խան, Ղալաթիա 16 47—50

COMP RUSS

Navigation a Vapeur et ue Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթեւեկութիւններ

Փետր. ամս.

Գշ. 15 28 Սեվաստապոլ ժամը 10ին առաւօտ. Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թարապլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն։
Եշ. 17/2 Օտէսա ժամը 10ին առաւօտ։
Շբ. 19/4 Միտիլլի, Իզմիր, Փիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին առաւօտ։
13 Օտեսա ժամը 2ին իրիկուն։ 2—

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱ
Ն ՔԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ԺԱՄԱՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Մարտ 8ին Մինկրէլի Մարսիլիայէն,
» 14ին Պիրէա. Սեւ Ծովէն,

ՄԵԿՆՈՂՆԵՐ

Մարտ 8ին Մինկրէլի, Սամսոն, Տրապիզոն, Փոթի եւ Նովորոսիսք,
» 14ին Պիրէա, ուղ. Մարսիլիա։

Ա. կարգ	Բաթումի համար	200	Ֆր.
» »	Մարսիլիայ »	160	»
Բ. »	Բաթումի »	150	»
» »	Մարսիլիայ »	120	»

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թօփհանէ քարափին վրայ։
15 33 — 50 Թ. ՌԸՊԱՆ

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրբուլի եւ Պոլսոյ միջեւ [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիքթորեան	10500	[illegible]	[illegible]
[illegible]	10500	[illegible]	[illegible]
[illegible]	10500	[illegible]	[illegible]
[illegible]	9000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	9000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	8300	[illegible]	[illegible]
[illegible]	8000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	5000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	2700	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3750	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3700	[illegible]	
[illegible]	2500		

[illegible] 24 ժամ առաջ։

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել
ԷՄՄԱՐ ԼԱՖՕՆՏԷՆ
Ղալաթիա, քարափին վրայ
13 44—50 [illegible]

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԵՐԻՍՈՒՖԵԱՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1905 Մարտ 1 (Ն. Տ.) չորեքշաբթի օրէն սկսեալ

ԷՍԿԻ - ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԻԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 223 խառն Առաւ.		ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառ. Թ. 221 խառն Իրիկ.	
Ժ.	Վ.			Ժ.	Վ.
10	25	մկն. Էսկի-Շէհիր	ժմն.	1	25
11	7	» Կէօքճէ Քըլըճ	»	12	45
12	5	» Սապունճը Բունար	»	12	3
12	59	» Ալայունտ	»	11	7
1	11	» Չէքիւրլէր	»	10	23
2	41	» Տէօյէր	»	9	35
3	10	» Իհսանիյէ	»	8	50
3	34	» Համամ	»	8	23
3	44	» Կազլըկէօլ Համամ	»	8	14
4	31	» Աֆիոն Գարա Հիսար	»	7	43
5	11	» Պէօյիւք Չօպանլար	»	6	50
6	6	» Չայ	»	6	3
6	51	» Իսհագլը	»	5	10
7	15	» [illegible]	»	4	45
7	46	» Աք շէհիր	»	4	23
8	18	» Արգըթ խան	»	3	43
9	—	» Չավուշճը կէօլ	»	3	5
9	38	» Ըլկըն	»	2	33
10	25	» Գատըն-Խանը	»	1	39
11	20	» Սարայ-Էօնիւ	»	12	57
11	52	» Մէյտան	»	12	17
12	52	» Բունար-Պաշը	»	11	12
3	30	ժմն. Գոնիա	մկն.	0	30
իրիկ.				առաւ.	

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԿԻՒՐԻԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 122 խառն Առաւ.		ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառ. Թ. 121 խառն Իրիկ.	
Ժ.	Վ.			Ժ.	Վ.
12	—	մկն. Էսկի Շէհիր	ժմն.	10	—
12	44	» Ալ Բունար	»	9	18
1	24	» Ալփու Քէօյ	»	8	46
2	4	» Պէյլիք Ահըր	»	7	58
3	9	» Սարըքէօյ	»	7	1
3	58	» Պիչէր	»	6	4
4	35	» Սագարիա	»	5	27
5	9	» Պէյլիք Քէօփրիւ	»	5	—
6	3	» Պօլաթլը	»	4	16
7	21	» Մալը Քէօյ	»	2	49
8	15	» Սինճան Քէօյ	»	1	47
9	—	ժմն. Էնկիւրի	մկն.	1	—
իրիկ.				առաւ.	

ԱԼԱՅՈՒՆՏԷՆ ՔԻՕԹԱՀԻԱ

ԵՐԹ Կառախումբ				ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ			
Թ. 322 խառն Առաւ.		Թ. 324 խառն Իրիկ.			Թ. 321 խառն Առաւ.		Թ. 323 խառն Իրիկ.	
Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.		Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.
1	5	11	15	մկն. Ալայունտ ժմն.	12	30	10	35
1	25	11	35	ժմն. Քիւթահիա մկն.	12	10	0	15

ՀԱՄԻՏԻԷ—ԱՏԱ-ՊԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ				ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ			
Թ. 425 խառն Առաւ.		Թ. խառն Իրիկն.			Թ. 426 խառն Իրիկն.		Թ. խառն Առաւ.	
Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.		Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.
5	36			մկն. Ատա-Բազար ժմն.	7	25		
5	54			ժմն. Համիտիէ մկն.	7	7		